

**Sprawozdanie z realizacji Programu współpracy
Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami
wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy
o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
w roku 2022**

Olsztyn, kwiecień 2023 r.

SPIS TREŚCI:

Wstęp	3
OBSZAR WSPÓŁPRACY	4
Włączanie organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych	
OBSZAR WSPÓŁPRACY	9
Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych.	
OBSZAR WSPÓŁPRACY	33
Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie infrastruktury współpracy, tworzenie warunków do społecznej aktywności	
Podsumowanie	48
Załącznik Nr 1 Wykaz grup roboczych i zespołów opiniodawczo-doradczych z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych funkcjonujących w 2022 r. w Samorządzie Województwa Warmińsko-Mazurskiego	
Załącznik Nr 2 Zestawienie zadań zleconych organizacjom pozarządowym przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w roku 2022.	

Wstęp

Program współpracy Samorządu Województwa Warmińsko–Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2022 został uchwalony przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 30 listopada 2021 r. (Uchwałą Nr XXXII/479/21). Użyte w sprawozdaniu określenie: „organizacje pozarządowe” oznacza: „organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”.

Sprawozdanie zostało przygotowane przez Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie na podstawie materiałów własnych oraz pozyskanych z departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i Wojewódzkiego Urzędu Pracy, odpowiedzialnych za realizację zadań w ramach poszczególnych priorytetów. Pozyskano również informacje na temat udziału organizacji pozarządowych w aplikowaniu o środki w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Informacje zostały zawarte w 3 obszarach współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, tj.:

OBSZAR I: Włączanie organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych

OBSZAR II: Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych

OBSZAR III: Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie infrastruktury współpracy, tworzenie warunków do społecznej aktywności.

W roku 2022 program był realizowany w obszarach tematycznych ujętych w 17 priorytetach tematycznych, tj.:

1) Edukacja, profilaktyka i promocja zdrowia publicznego

Odpowiedzialny: Departament Zdrowia

2) Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy

Odpowiedzialny: Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie

3) Rozwój kultury fizycznej

Odpowiedzialny: Departament Turystyki i Sportu

4) Integracja europejska i współpraca międzynarodowa

Odpowiedzialny: Departament Współpracy Międzynarodowej

5) Upowszechnianie i ochrona praw konsumenta

Odpowiedzialny: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa

6) Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego

Odpowiedzialny: Departament Kultury i Edukacji

7) Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego

Odpowiedzialny: Departament Ochrony Środowiska

8) Rozwój turystyki

Odpowiedzialny: Departament Turystyki i Sportu

9) Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych

Odpowiedzialne: Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego

10) Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich

Odpowiedzialny: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa

11) Polityka społeczna

Odpowiedzialny: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

12) Wzmacnianie potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodzieży

Odpowiedzialne: Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego

13) Rozwój sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego

Odpowiedzialne: Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego

14) Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym

15) Żywność i ochrona dziedzictwa kulinarnego

Odpowiedzialny: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa

16) Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej oraz pielęgnowanie polskości

Odpowiedzialne: Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego

17) Działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych

Odpowiedzialny: Departament Kultury i Edukacji

Wg danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie, na dzień 31 grudnia 2022 r. w regionie zarejestrowane były ogółem **5323 stowarzyszenia i organizacje społeczne i 874 fundacje – łącznie 6197 podmiotów (o 160 więcej niż w roku 2021)**. Włączając do powyższej liczby kościoły katolicki (646), inne kościoły i związki wyznaniowe (112) oraz koła gospodyń wiejskich (466 – w tym 28 funkcjonujące jako stowarzyszenia – o 102 więcej niż w roku 2021), to podmiotów społecznych w regionie jest ok. **7393 (o 240 więcej niż w roku 2021)**.

OBSZAR WSPÓŁPRACY:

**WŁĄCZANIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
W TWORZENIE POLITYK PUBLICZNYCH**

**1. Udział przedstawicieli organizacji pozarządowych
w pracach zespołów wspólnych.**

Organizacje pozarządowe poprzez swoich przedstawicieli, aktywnie biorą udział w tworzeniu i monitorowaniu dokumentów wojewódzkich, uczestnicząc w pracach różnego rodzaju **grup roboczych, opiniujących, doradczych, czy konsultacyjnych**. Czynnie uczestniczą również w kapitułach przyznających nagrody i wyróżnienia o charakterze wojewódzkim, chociażby w obszarze kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego oraz polityki społecznej.

W roku 2022 funkcjonowało 14 grup roboczych do opracowania i monitoringu programów współpracy Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi, działających przy poszczególnych komórkach organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego i WUP. Powołane zostały one Uchwałą Nr 31/346/21/VI Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 15 czerwca 2021 r. Na 99 ich członków, 58 to przedstawiciele organizacji pozarządowych (prawie 59%). W 2022 r. funkcjonowała również Wojewódzka Rada Sportu powołana Uchwałą Nr 58/809/19/VI Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 9 grudnia 2019 r. ze zm. – na 16 członków – 9 to przedstawiciele NGO.

Działające w roku 2022 zespoły wspólne zostały wymienione w *Załączniku Nr 1* do Sprawozdania. **Zostały tam wyszczególnione 62 tego typu zespoły (w 2021 – 67, w 2020 – 73, w 2019 – 59, w 2020 – 73): 220 członków tych zespołów stanowili przedstawiciele organizacji pozarządowych na 827 wszystkich osób (ok. 26,6%). W 2021 r. udział przedstawicieli NGO w zespołach roboczych wyniósł ok. 27,4%.**

Szczególną platformą współpracy międzysektorowej jest Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, powołana w 2011 r. przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w celu praktycznej realizacji dialogu obywatelskiego. Rada składa się z 20 członków (10 przedstawicieli organizacji pozarządowych i 10 przedstawicieli administracji, w tym przedstawiciela Wojewody oraz 2 przedstawicieli Sejmiku Województwa). Od początku 2022 r. rozpoczęła funkcjonowanie Rada V kadencji, powołana po zorganizowanych wcześniej wyborach (Zarządzenie nr 35/2022 Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14.02.2022 r. w sprawie powołania Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego). W 2022 r. odbyła ona łącznie 5 posiedzeń (w 2021 r. – 5). Wyjątkowym zadaniem Rady, rozpoczętym w IV kwartale 2022 r. a zakończonym na początku roku 2023, było przeprowadzenie procedury wyborczej przedstawicieli organizacji pozarządowych do Komitetu Monitorującego program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027. Ponadto Rada brała udział m.in. w opracowaniu, konsultacji i opiniowaniu programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi na 2023 rok.

Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego uczestniczyła również w projekcie *Dobre rady dla Rady* realizowanym przez Stowarzyszenie EKOSKOP w partnerstwie z Opolskim Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych oraz Stowarzyszeniem Ośrodek Kultury i Aktywności Lokalnej w Krzesku w ramach dofinansowania z Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030. Celem projektu było zwiększenie wpływu na kształtowanie regionalnych polityk publicznych, poszerzenie i wzmocnienie dialogu obywatelskiego, umożliwienie podnoszenia swoich kompetencji, poczucia wpływu w podejmowanych działaniach oraz poprawa skuteczności funkcjonowania 16 Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego.

Przedstawiciele Rady aktywnie brali udział w posiedzeniach ogólnopolskiego Konwentu Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego, które oprócz tradycyjnej wymiany informacji nt. aktualnie prowadzonych spraw, skoncentrowane były na pomocy uchodźcom wojennym z Ukrainy, procedurze wyboru organizacji pozarządowych do komitetów monitorujących wydatkowanie funduszy europejskich na lata 2021-2027, a także na sposobie zaprogramowania środków przeznaczonych na budowanie zdolności partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego wskazanych w Artykule 9. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1296/2013. Na wniosek strony pozarządowej Konwentu odbyło się w Olsztynie ogólnopolskie spotkanie w sprawie sposobu zaprogramowania środków na budowanie zdolności organizacji pozarządowych, zorganizowane przez Ministerstwo Funduszy i Rozwoju Regionalnego z przedstawicielami 16 Instytucji Zarządzających oraz organizacji pozarządowych z kraju.

Rok 2022 był pierwszym rokiem działalności II. kadencji Społecznej Rady Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego powołanej przez Marszałka Województwa w grudniu 2021 r. po wyborach zorganizowanych we współpracy z Federacją Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSA z Olsztyna. Wśród 29 członków Rady, 25 osób to przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Organizacje pozarządowe uczestniczą również przy wyborze ofert konkursowych do dofinansowania z budżetu Województwa, składanych przez organizacje w ramach otwartych konkursów ofert organizowanych przez Zarząd Województwa na realizację zadań Samorządu Województwa. W 2022 r. Zarząd Województwa powołał 19 komisji konkursowych, liczących 162 członków, spośród których 41 osoby zostały wskazane przez organizacje pozarządowe (25,3% - w roku 2021 było to 27%).

W 2020 r. 3 przedstawiciele NGO zgłoszonych przez Radę Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego weszło w skład powołanej Uchwałą nr 4/40/20/VI z dnia 28 stycznia 2020 r. przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego Grupy Roboczej ds. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2021-2027 (program: Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027). Ponadto w jej skład wszedł jeden przedstawiciel Lokalnych Grup Działania z Warmii i Mazur. Grupa kontynuowała prace w roku 2022. Zadaniem Grupy Roboczej było wspieranie procesu przygotowywania projektu programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 w oparciu o evidence-based policy (politykę opartą o dowody) tj. z uwzględnianiem wyników badań, analiz i ekspertyz, w tym m.in.: wypracowanie rozwiązań w zakresie zagadnień horyzontalnych, finansowych i instytucjonalnych, definiowanie oczekiwań wobec przedsięwzięć strategicznych, analizę pojawiających się na bieżąco kwestii i problemów oraz uczestnictwo w konsultacjach społecznych projektu FEWiM 2021-2027 w województwie (debaty, konferencje itp.). Ponadto członkowie Grupy mieli za zadanie upowszechniać w środowiskach, które reprezentują, wiedzę na temat procesu planowania operacyjnego w województwie na lata 2021-2027 oraz informacje dotyczące Polityki Spójności Unii Europejskiej 2020+. Grupa została powołana na okres przygotowań do perspektywy finansowej Unii Europejskiej w latach 2021-2027 i zakończyła prace z dniem przedłożenia Komisji Europejskiej do negocjacji projektu FEWiM na lata 2021-2027.

Nowe możliwości włączania do współpracy, środowisk funkcjonujących w sferze kultury, w tym w szczególności reprezentantów III sektora, daje fanpage Departamentu Kultury i Edukacji. Strona stanowi nie tylko źródło wiedzy w zakresie planowanej działalności Departamentu Kultury i Edukacji, ale - w zamyśle twórców - ma stanowić platformę wymiany doświadczeń między autorami, odbiorcami, a także „mecenasami” kultury w regionie. Podobne narzędzie do komunikacji zostało uruchomione przez Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego.

W zakresie **Priorytetu II Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy** przedstawiciel organizacji pozarządowych (reprezentujący Warmińsko-Mazurski Sejmik Osób Niepełnosprawnych) uczestniczył w pracach **Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy - organu opiniotawczo-doradczego Marszałka Województwa w zakresie rynku pracy**. W 2022 roku Rada podjęła łącznie 110 uchwał. W zakresie powierzonych jej zadań Rada pozytywnie zaopiniowała 10 dokumentów tworzonych na szczeblu regionalnym określających kierunki regionalnej polityki

rynku pracy w województwie warmińsko – mazurskim. Ponadto członkowie WRRP podjęli również 100 uchwał wyrażających opinie o zasadności kształcenia w województwie warmińsko-mazurskim w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Przedstawiciel sektora pozarządowego uczestniczył również w konsultacji „Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w województwie warmińsko-mazurskim na 2023 rok”. Do prac nad dokumentem zaproszeni zostali eksperci z różnych dziedzin, co pozwoliło kompleksowo spojrzeć na analizowane zjawiska i wypracować propozycje zapisów odpowiadających bieżącym wyzwaniom. Oprócz wymienionego wyżej, w pracach uczestniczyli m.in. przedstawiciele Wojewody oraz Samorządu Województwa, powiatowych urzędów pracy, Warmińsko-Mazurskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy, regionalnych struktur organizacji związkowych i organizacji pracodawców, nauki i szkolnictwa.

W zakresie **Priorytetu XI – Polityka społeczna** w 2022 r. przedstawiciele organizacji pozarządowych, będący członkami zespołów/grup monitorujących i opracowujących programy wojewódzkie z obszaru polityki społecznej zaopiniowali lub/i opracowywali niżej wymienione dokumenty:

- 1) Sprawozdanie z realizacji w 2021 roku „Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Warmińsko-Mazurskim w latach 2018-2022”.
- 2) Sprawozdanie z realizacji w 2021 r. „Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2021-2026”.
- 3) Projekt „Warmińsko-Mazurskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026”.
- 4) Sprawozdanie z realizacji w 2021 r. „Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2021-2025”.
- 5) Raport o stanie ekonomii społecznej i solidarnej w województwie warmińsko-mazurskim w 2021 roku. Monitoring wdrażania „Wojewódzkiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej i Solidarnej Warmia i Mazury 2021-2025”.
- 6) Raport z monitoringu wdrażania w 2021 r. „Wojewódzkiego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2018-2022”.
- 7) Raport z monitoringu wdrażania w latach 2017-2021 „Wojewódzkiego Programu Polityki Prorodzinnej na lata 2017-2021”.
- 8) Projekt „Warmińsko-Mazurskiego Programu Polityki Prorodzinnej na lata 2022-2026”.

W tym obszarze Samorząd Województwa współpracuje w szczególności z **Radą Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego** (funkcjonującą od 17 września 2004 r.). Rada jest sprawdzonym partnerem Samorządu. Jej obsługę zapewniała Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa.

Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest jedyną w województwie ponadbranżową reprezentacją organizacji pozarządowych. Liczy ok. 37 członków zbiorowych - federacji, sieci, reprezentacji powiatowych i organizacji o wymiarze regionalnym. Mając na uwadze rozwój społeczeństwa obywatelskiego, działa na rzecz wzmocnienia, integracji organizacji pozarządowych i ich współuczestnictwa w przestrzeni publicznej.

W 2022 r. jednym z najważniejszych obszarów tej współpracy stała się pomoc Ukrainie oraz uciekającym do Polski przed wojną obywatelom tego kraju.

2. Udział organizacji pozarządowych w konsultacjach ogłaszanych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie – strona www.bip.warmia.mazury.pl, funkcjonuje zakładka pt. „Konsultacje społeczne”.

Konsultacje społeczne to kolejna forma włączania mieszkańców i ich organizacji pozarządowych w procesy współdecydowania o kierunkach polityki lokalnej lub regionalnej oraz ważny element podejmowania decyzji odpowiadających potrzebom mieszkańców. Najczęściej stosowaną formą konsultacji było zgłaszanie opinii i uwag na piśmie do komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za proces konsultacji. Zaproszenia do konsultacji publikowane były na stronie internetowej Urzędu, w BIP oraz na tablicy ogłoszeń. Wysyłano również zaproszenia do wybranych organizacji pozarządowych.

Najczęściej organizacje pozarządowe uczestniczą w pracach (w tym w konsultacjach) nad opracowaniem programów współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi. W 2022 r. Samorząd Województwa ogłosił 12 konsultacji, które dotyczyły projektów uchwał oraz programów i dokumentów o charakterze wojewódzkim. Dodatkowo zakończył się proces konsultacji ogłoszonych w grudniu 2021 r. W procesie konsultacji w roku 2022 uwagi zgłosiło 6 organizacji pozarządowych i podmiotów, w skład których wchodzi przedstawiciele III sektora, tj. Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Kombatantki *Polskich Dzieci Wojny* oddział terenowy w Iławie, Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Warmińsko-Mazurski Sejmik Osób Niepełnosprawnych, Warmińsko-Mazurska Federacja Sportu, Ogólnopolska Federacja Stowarzyszeń Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz 2 grupy robocze powołane przez Zarząd Województwa, w składzie których ponad połowę stanowią przedstawiciele organizacji pozarządowych. Łącznie mieszkańcy i organizacje pozarządowe w konsultacjach społecznych organizowanych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przekazali 12 uwag (w porównaniu z 49 uwagami w roku 2021).

Należy również dodać, że w opiniowaniu dokumentów wojewódzkich uczestniczą również, wymienione w *Załączniku Nr 1* do sprawozdania, zespoły opiniodawczo-doradcze.

OBSZAR WSPÓŁPRACY:
**WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI W ZAKRESIE
REALIZACJI ZADAŃ PUBLICZNYCH**

1. Zlecenie zadań publicznych.

Współpraca Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych odbywała się m.in. poprzez zlecenie zadań zawartych w programie współpracy na rok 2022 - głównie w trybie otwartych konkursów ofert.

W roku 2022 przekazano dotacje na realizację zadań publicznych Samorządu Województwa w wysokości **5 833 962 zł** (w roku 2021: 5 259 992 zł, w 2020: 4 677 637 zł, w 2019: 5 142 515 zł). Doliczając do tej kwoty dotacje na realizację zadań z zakresu promocji województwa to łączna wartość dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym **w roku 2022 wyniosła 6 013 680 zł**.

Zawarto łącznie 328 umów, w tym 27 w trybie 19a oraz 6 w trybie z pominięciem otwartego konkursu ofert dot. zadań z zakresu ratownictwa wodnego; wliczono również 18 umów z zakresu promocji województwa (w roku 2021 zawarto 258 umów). Organizacje złożyły łącznie **638 ofert** (w tym 31 w trybie 19a oraz 6 w trybie z pominięciem otwartego konkursu ofert dot. zadań z zakresu ratownictwa wodnego, 20 z zakresu promocji województwa).

W dalsze zestawienie danych nie wliczono zadań z zakresu promocji województwa.

Zwroty niewykorzystanych dotacji to: 65 768 zł (w 2021 - 49 715 zł). Łączna wartość zrealizowanych zadań publicznych przez organizacje pozarządowe to: **12 788 223 zł**. Dotacje stanowiły więc prawie **46%** całkowitej wartości zrealizowanych przez organizacje pozarządowe zadań (wliczono wkład finansowy, rzeczowy i osobowy organizacji). Organizacje wniosły do realizowanych zadań publicznych wkład finansowy o wartości **5 724 157 zł** (w tym prawie 2 mln w zakresie zadań z obszaru rozwoju kultury fizycznej, prawie 1,2 mln zł w zakresie ratownictwa wodnego, ponad 1,1 mln zł w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego oraz prawie 1 mln zł dot. zadań samorządu województwa finansowanych ze środków zewnętrznych, w których dofinansowano wkład własny organizacji). Wkład finansowy organizacji pozarządowych stanowił zatem prawie **45%** wartości zleconych zadań.

W realizacji zadań zleconych wzięło udział łącznie **ok. 2 057 wolontariuszy** (w 2021 r. było **2 515** wolontariuszy) łączna wartość pracy wolontariuszy oraz pracy społecznej członków organizacji wskazana w sprawozdaniach z realizacji zadań to ok. **1 717 837 zł**. Podkreślić należy, że **praca społeczna stanowiła 13,4% wartości** zrealizowanych zadań.

Organizacje współpracowały przy realizacji zadań z **1 169 partnerami** (innymi organizacjami, samorządami, instytucjami, przedsiębiorcami – zwiększenie w stosunku do 2021 r. o 673 podmioty).

Dane powyższe oraz niżej wymienione informacje pochodzą ze sprawozdań organizacji pozarządowych dot. zrealizowanych zadań w roku 2022.

Lista zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym w ramach programu współpracy na rok 2022 znajduje się w *Załączniku nr 2* do niniejszego sprawozdania. Poniżej

zawarto informacje dot. zrealizowanych rezultatów i osiągniętych wskaźników w ramach zadań zleconych z podziałem na poszczególne priorytety programu.

Celem ogólnym realizacji zadań w zakresie **Priorytetu I Edukacja, profilaktyka i promocja zdrowia publicznego** w roku 2022 było wydłużenie życia w zdrowiu, poprawę zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu. Realizowano zadania określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

W ramach realizowanych przez organizacje pozarządowe zadań wykonano:

Cel szczegółowy: Działania edukacyjne skierowane do pacjentów z cukrzycą oraz ich rodzin i opiekunów mające na celu ograniczenie powikłań cukrzycy oraz poprawę jakości i długości życia chorych - 1 organizacja pozarządowa podjęła działania w tym celu i zrealizowała cykl warsztatów dla 138 osób chorych na cukrzycę oraz ich opiekunów. W ramach działania zrealizowano m.in warsztaty z dietetykiem, kucharzem, informatykiem oraz lekarzem. W ramach spotkań uczestnicy pozyskali wiedzę, która przełoży się na większą świadomość odnośnie czynników ryzyka mogących warunkować zachorowanie na cukrzycę, natomiast seniorzy otrzymali wiedzę jak ułatwić sobie życie z chorobą.

Cel szczegółowy: Opracowanie, wdrażanie i ewaluacja programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej ukierunkowanej na zapobieganie zachowaniom samobójczym, dostosowanych do potrzeb różnych populacji: 3 organizacje pozarządowe podjęły działania w tym celu:

- świadczenie kompleksowej oferty dla 50 odbiorców pomocy w wymiarze 42 godzin dla grupy dzieci i młodzieży oraz 14 godzin dla ich rodziców/opiekunów prawnych z regionu Warmii i Mazur poprzez organizację warsztatów wzmacniających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz indywidualne konsultacje;
- zwiększenie skuteczności edukacji, profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego poprzez opracowanie programu profilaktyki zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży Warmii i Mazur - organizacja przedsięwzięcia Forum Pedagogów: zorganizowano 12 wykładów oraz 6 warsztatów, w których uczestniczyły 143 osoby, głównie pedagodzy szkolni ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a także grono pedagogiczne uczelni wyższych z regionu Warmii i Mazur;
- działanie dla 25 uczestników, tj. dzieci i młodzieży - mieszkańców miasta Elbląga i okolic - podopiecznych Placówki Wsparcia Dziennego, z dysfunkcjami w zakresie prawidłowego funkcjonowania społecznego ze środowisk niewydolnych wychowawczo, ze skłonnościami do uzależnień wymagający wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.

Cel szczegółowy: Zapewnienie dostępu do pomocy w kryzysie psychicznym przez dostęp do konsultacji za pośrednictwem narzędzi teleinformatycznych (w tym telefony wsparcia i zaufania, poradnie internetowe, infolinie i linie wsparcia), dostosowanej do potrzeb osób w różnym wieku: - 2 organizacje pozarządowe podjęły działania w tym celu:

- 20 dzieci z zespołem Downa i z innymi niepełnosprawnościami uczestniczyło w 120 konsultacjach w tym: 30 konsultacjach z psychologiem, 30 spotkaniach z logopedą, 30 spotkaniach z fizjoterapeutą, 30 spotkaniach z terapeutą integracji sensorycznej, u 20 par rodziców dzieci niepełnosprawnych intelektualnie wzrósł poziom wiedzy i umiejętności

w opiece nad dziećmi;

- szkolenia dla 30 wolontariuszy Olsztyńskiego Telefonu Zaufania z w zakresie pomocy osobom w kryzysie psychicznym, w tym osobom zagrożonym samobójstwem, pt „Telefon Zaufania w zapobieganiu zachowaniom samobójczym i zagrażającym życiu”, „ W jaki sposób rozmawiać z osobą zagrożoną samobójstwem”, „Doskonalenie umiejętności wolontariuszy w zakresie pomocy w sytuacji kryzysu psychicznego, w tym pomoc ofiarom traumy”, „Jak rozmawiać i udzielać wsparcia osobom, które doświadczyły traumy, przemocy, krzywdy, molestowania”.

Cel szczegółowy: Działania edukacyjne dotyczące wpływu środowiska na życia na zdrowie: - 3 organizacje pozarządowe podjęły działania w tym celu:

- WM Oddział PCK zorganizował Olimpiadę Zdrowego Stylu Życia dla 980 uczniów szkoły podstawowej oraz szkoły średniej na temat zdrowego stylu życia, ale również wpływu środowiska na zdrowie mieszkańców Warmii i Mazur. Uczestnicy poznali zasady dbania o własne zdrowie oraz promowanie zdrowego stylu życia poprzez kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych oraz pogłębianie wiedzy uczestników na temat zagrożeń zdrowotnych oraz sposobów ochrony zdrowia i dbałości o zdrowie.
- 100 dzieci i młodzieży w wieku 2,5-18 lat przybywająca na leczeniu w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym wzięło udział w warsztatach min. „Sposoby na wredne choroby”, „Mydło wszystko umyje”, „Czy jedzenie wpływa na myślenie”, „Dziękuję segreguję” i „W szpitalu mieszkamy i też się ruszamy”.
- Napisanie i wydanie książki pt.: „Pandemie i zarazy w dziejach Warmii i Mazur” w liczbie 700 sztuk, dotyczącej sposobu zapobiegania chorobom zakaźnym u ludzi i zwierząt ze szczególnym uwzględnieniem szczepień.

Cel szczegółowy: Wspieranie aktywności społecznej seniorów oraz poprawa związanej ze zdrowiem jakości życia osób starszych –2 organizacje pozarządowe prowadziły działania z tego zakresu:

- 90 seniorów wzięło udział w III. Żeglarskich Mistrzostwach Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Celem zadania było zwiększenie aktywności sportowej osób starszych, niepełnosprawnych mieszkańców województwa Warmińsko-Mazurskiego poprzez uprawianie sportów wodnych, a przede wszystkim żeglarstwa.
- 10 seniorek po przebytej chorobie raka piersi wzięło udział w pięciodniowych wielospecjalistycznych warsztatach psychoonkologicznych pt.: „Nie tylko leki leczą. W programie odbyły się zajęcia z psychoonkologiem, dietetykiem, kosmetologiem i fizykoterapeutą oraz indywidualne konsultacje z psychologiem. Celem realizacji warsztatów było zwiększenie sprawności fizycznej, poprawa kondycji, ogólnego samopoczucia, odzyskanie równowagi psychicznej.

Osiągnięto następujące wskaźniki:

- 1) Działania edukacyjne skierowane do pacjentów z cukrzycą oraz ich rodzin i opiekunów mające na celu ograniczenie powikłań cukrzycy oraz poprawę jakości i długości życia chorych – 1/138 (liczba zadań/liczba uczestników) – wskaźnik nie został osiągnięty:

zakładano 2 zadania.

- 2) Opracowanie, wdrażanie i ewaluacja programów profilaktyki uniwersalne, wskazującej i selektywnej ukierunkowanej na zapobieganie zachowaniom samobójczym, dostosowanych do potrzeb różnych populacji - 3/218 - wskaźnik został osiągnięty.
- 3) Zapewnienie dostępu do pomocy w kryzysie psychicznym przez dostęp do konsultacji za pośrednictwem narzędzi teleinformatycznych (w tym telefony wsparcia i zaufania, poradnie internetowe, infolinie i linie wsparcia), dostosowanej do potrzeb osób w różnym wieku – 2/50 - wskaźnik został osiągnięty.
- 4) Działania edukacyjne dotyczące wpływu środowiska na życia na zdrowie – 3/1080
- 5) Wspieranie aktywności społecznej seniorów oraz poprawa związanej ze zdrowiem jakości życia osób starszych – 2/100 - wskaźnik został osiągnięty.

W ramach priorytetu 3 zadania nie były realizowane.

W ramach realizowanych zadań zleconych organizacjom pozarządowym w roku 2022 w zakresie **Priorytetu III Rozwój kultury fizycznej** Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego ogłosił dwa otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych z zakresu rozwoju kultury fizycznej na łączną kwotę 2.990.000,00 zł (o 50 tys. zł więcej niż w roku 2021), w tym jeden otwarty konkurs ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego, określonych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021 r., poz. 642), w ramach działań w obszarze aktywności fizycznej na kwotę 320 000 zł.

Osiągnięto podane niżej wskaźniki (w odniesieniu do zaplanowanych w programie współpracy na rok 2022).

Celem ogólnym działań realizowanych w tym zakresie było: *Upowszechnianie i popularyzowanie aktywności fizycznej wśród mieszkańców województwa.*

Osiągnięte wskaźniki:

Cel 1.

Upowszechnianie różnorodnych form aktywności sportowej w różnych środowiskach i grupach społecznych.

- 1) % **gmin**, z których szkoły biorą udział w szkolnym współzawodnictwie sportowym – 79 % (w 2021 r. – 55 %). Wskaźnik został osiągnięty: zakładano: co najmniej 50 % gmin.
- 2) % szkół z województwa biorących udział w szkolnym współzawodnictwie sportowym – **45 %**. (w 2021 r. – 47 %). Wskaźnik został osiągnięty: zakładano: co najmniej 40 % szkół.
- 3) **Liczba uczniów** (osobo/starty) biorących udział w szkolnym współzawodnictwie sportowym: 20 500 (w 2021 r. – 23 700). Wskaźnik został osiągnięty Zakładano: co najmniej 14 000 uczniów.
- 4) **Liczba imprez** sportowych dla dzieci i młodzieży realizowanych w ramach programów i inicjatyw organizowanych na boiskach „Orlik”: 112 imprez (w 2021 r. – 115 imprez). Wskaźnik został osiągnięty: co najmniej 25 imprez.

- 5) **Liczba uczestników** biorących udział w realizacji programów i inicjatyw dotyczących organizacji zajęć i imprez sportowych dla dzieci i młodzieży organizowanych na boiskach „Orlik”: w 2022 r. – 2 600 uczestników (w roku 2021 – 2 700 uczestników). Wskaźnik został osiągnięty: zakładano co najmniej 1 000 uczestników.
- 6) **Liczba mieszkańców województwa** biorących udział w programach - liczba dzieci z Województwa Warmińsko-Mazurskiego biorąca udział w programach pn. „Poprawa stanu zdrowia i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży poprzez naukę pływania” - udział wzięło 150 uczestników, program „Projekt KOSZ (Komunikacja-Organizacja-Sport-Zmiana)” - udział wzięło 99 uczniów, program pn. „Aktywny Bowlingowo !” - udział wzięło 276 uczestników, a w programie „ŻEGLARSKIE MISTRZOSTWA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO” - udział wzięło 108 uczestników. Łączna liczba mieszkańców biorąca udział w programach to 633 osoby. Wskaźnik został osiągnięty: zakładano 100.
- 7) **Liczba imprez i zawodów sportowych** organizowanych w ramach międzyuczelnianej rywalizacji sportowej na poziomie wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym: 15 imprez (w 2021 r. – 15 imprez). Wskaźnik został osiągnięty: zakładano co najmniej 15.
- 8) **Liczba uczestników** biorących udział w międzyuczelnianej rywalizacji sportowej na poziomie wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym: 860 uczestników (w 2021 r. udział wzięło 620 uczestników). Wskaźnik został osiągnięty: zakładano co najmniej 600 uczestników.
- 9) **Liczba imprez i zawodów** sportowych organizowanych w ramach upowszechniania sportu w środowisku wiejskim i małych miast: 43 imprezy i zawody sportowe (w 2021 r. 47 masowych imprez sportowych). Wskaźnik został osiągnięty: co najmniej 40 imprez i zawodów sportowych.
- 10) **Liczba uczestników** biorących udział w imprezach i zawodach sportowych organizowanych w ramach upowszechniania sportu w środowisku wiejskim i małych miast, z uwzględnieniem podziału na dzieci i młodzież oraz osoby dorosłe – przeszło 5 000 uczestników, w tym: przeszło 3 000 osoby dorosłe oraz około 2 000 dzieci i młodzieży (w roku 2021 udział wzięło 5 000 osób: około 3 000 osoby dorosłe oraz około 2 000 dzieci i młodzieży). Wskaźnik został osiągnięty: zakładano co najmniej 5 000 uczestników.
- 11) **% gmin wiejskich i miejsko-wiejskich** biorących udział w imprezach i zawodach sportowych organizowanych w ramach upowszechniania sportu w środowisku wiejskim i małych miast – 50% gmin wiejskich i miejsko-wiejskich. (w 2021 r. – 57 gmin wiejskich i miejsko-wiejskich). Wskaźnik został osiągnięty: zakładano co najmniej 50 % gmin.
- 12) **Liczba imprez** masowych oraz zawodów sportowych o zasięgu wojewódzkim w środowisku osób niepełnosprawnych zrealizowanych w 2022 r. - 32 imprezy o zasięgu wojewódzkim (w roku 2021 – 26 imprez). Wskaźnik został osiągnięty: zakładano co najmniej 8 imprez masowych.
- 13) **Liczba uczestników** biorących udział w imprezach masowych oraz zawodach sportowych o zasięgu wojewódzkim: w środowisku osób niepełnosprawnych w 2022 r. Ogółem wzięło udział 1 592 osoby, w ramach zadań: „Organizacja zawodów sportowych dla zawodników Olimpiad Specjalnych” (245 uczestników), „Sportowa Integracja 2022” (680 uczestników), „VIII Paraolimpiada Osób Niepełnosprawnych. Sport to siła, to jest moc. Razem bądźmy więc co rok.” (300 uczestników), „III Letni Turniej " Rugby Łamie Bariery” (115 uczestników), „Warmińsko-Mazurska Liga Głuchych - współzawodnictwo sportowe jako forma rekreacji wśród osób Głuchych” (72 uczestników), „IV Wojewódzki Turniej Tańca Nowoczesnego Osób

Niepełnosprawnych” (70 uczestników), „Otwarte Mistrzostwa XXIV Elbląg CUP 2022” (80 uczestników), „XIV Integracyjne Regaty Mazurskiej Szkoły Żeglarstwa” (30 uczestników), (w roku 2021 – 1 552 osób). Wskaźnik został osiągnięty: co najmniej 250 uczestników.

14) **Liczba osób** biorąca udział w zaproponowanych inicjatywach i formach aktywności ruchowej – w wojewódzkich imprezach sportowo-rekreacyjnych dla seniorów udział wzięło łącznie **586** osób (w ramach: „IV Jarocki Festiwal Taneczny. Podróż do krainy tańca.” – 180 uczestników, Warmia w ruchu – 406 osób (w roku 2021 – 297 uczestników). Wskaźnik został osiągnięty: co najmniej 400 uczestników.

15) **Liczba uczestników**, którzy zostaną objęci wsparciem w ramach: „Konferencja szkoleniowa: Optymalizacja wykorzystania zajęć halowych w okresie zimowym dla klubów piłkarskich” 32 uczestników, „Sport dla wszystkich” – 300 odbiorców, „30 lat Olimpiad Specjalnych w województwie warmińsko-mazurskim” – 150 odbiorców. Razem: 482 uczestników/ odbiorców. Wskaźnik został osiągnięty: co najmniej 100 uczestników.

Cel 2.

Przygotowanie i udział zawodników z regionu w krajowym i międzynarodowym współzawodnictwie sportowym.

1) **Liczba zawodników objętych szkoleniem** w kategorii młodzik, junior i młodzieżowiec: młodzik - 344 zawodników w ramach kadry wojewódzkiej młodzików (w roku 2021 – 347 młodzików), 142 zawodniczek/zawodników w ramach kadry wojewódzkiej junior młodszy (w roku 2021 – 140 juniorów młodszych), 77 zawodniczek/zawodników w ramach kadry wojewódzkiej junior (w roku 2021 – 86 juniorów) oraz 30 zawodników w ramach kadry wojewódzkiej młodzieżowca (w roku 2021 – 20 młodzieżowców). Wskaźnik został osiągnięty w kategoriach wiekowych: junior młodszy, junior i młodzieżowiec. Wskaźnik nie został osiągnięty w kategorii wiekowej młodzik i junior (ze względu na niższy limit (o 3) zawodników, określony przez Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w ogłoszonym w styczniu 2022 r. Programie (...). który określa m.in. limity osobowe dla poszczególnych województw i w poszczególnych kategoriach wiekowych), zakładano: co najmniej 350, junior młodszy – co najmniej 100, junior – co najmniej 80, młodzieżowiec – co najmniej 20.

2) **Liczba punktów** zdobytych przez reprezentantów województwa w rywalizacji sportowej, organizowanej przez właściwe dla danej dyscypliny polskie związki sportowe w dyscyplinach objętych ogólnopolskim systemem sportu młodzieżowego: w 2022 roku reprezentanci województwa zdobyli łącznie 5 588,11 punktów w rywalizacji sportowej organizowanej przez właściwe dla danej dyscypliny związki sportowe w dyscyplinach objętych ogólnopolskim systemem sportu młodzieżowego. (w 2021 roku reprezentanci województwa zdobyli łącznie 5 531,75). Wskaźnik został osiągnięty: co najmniej 5 500 punktów.

3) **% zawodników** zakwalifikowanych do wojewódzkich ośrodków szkolenia sportowego, którzy zdobyli medale lub punktowali w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych (organizowanych przez polskie i międzynarodowe związki sportowe) w poszczególnych dyscyplinach sportowych: 90,00 % (w roku 2021 – 90,00 %). Wskaźnik został osiągnięty: zakładano co najmniej 80 %.

- 4) % **zawodników** zakwalifikowanych do wojewódzkich ośrodków szkolenia sportowego, w sportach zespołowych (piłka nożna), którzy uczestniczyli w rozgrywkach organizowanych przez polskie związki sportowe na szczeblu co najmniej wojewódzkim: 100 % (w 2021 roku – 100 %). Wskaźnik został osiągnięty: zakładano co najmniej 90 %.
- 5) **Liczba zawodników** biorąca udział w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych w dyscyplinach paraolimpijskich i igrzysk głuchych: 191 zawodników (w 2021 r. – 177 zawodników). Wskaźnik został osiągnięty: co najmniej 25 zawodników.
- 6) **Liczba zawodów** ogólnopolskich i międzynarodowych w dyscyplinach paraolimpijskich i igrzysk głuchych, w których wezmą udział reprezentanci województwa: 23 zawody ogólnopolskie i międzynarodowe (w roku 2021 – 20 zawodów). Wskaźnik został osiągnięty: co najmniej 20 zawodów.
- 7) **Liczba zawodników** województwa zakwalifikowanych do udziału w igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata i Europy: 16 zawodników z województwa warmińsko-mazurskiego (w 2021 r. – 17 zawodników). Wskaźnik został osiągnięty: zakładano co najmniej 6 zawodników.
- 8) **Liczba punktów** zdobytych przez reprezentantów województwa środowiska wiejskiego i małych miast w ogólnopolskim współzawodnictwie dzieci i młodzieży: 1817 pkt (w 2021 r. – 1 853,02 punktów). Wskaźnik został osiągnięty: zakładano co najmniej 1 350 punktów.
- 9) **Liczba zawodników** ze środowiska wiejskiego i małych miast objętych szkoleniem: 292 zawodników. (w 2021 r. – 310 zawodników). Wskaźnik został osiągnięty: zakładano co najmniej 250 zawodników.
- 10) **Liczba zawodników** zakwalifikowanych do udziału w mistrzostwach świata i Europy: 3 zawodników z województwa warmińsko-mazurskiego (w 2021 r. zakwalifikowało się 4 zawodników). Wskaźnik nie został osiągnięty: zakładano co najmniej 10 zawodników.

Cel 3.

Promowanie kultury fizycznej poprzez ciekawe inicjatywy i znaczące dla województwa wydarzenia sportowe.

- 1) **Liczba regionów partnerskich**, z którymi była realizowana współpraca województwa warmińsko-mazurskiego w ramach przedsięwzięć z zakresu sportu: 2 regiony. Wskaźnik został osiągnięty: zakładano co najmniej 2 regiony.
- 2) **Liczba projektów** z zakresu sportu zrealizowanych w ramach współpracy województwa warmińsko-mazurskiego z regionami partnerskimi: 2 projekty. Wskaźnik nie został osiągnięty: zakładano co najmniej 3 projekty.
- 3) **Liczba imprez sportowych** o zasięgu wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym zorganizowanych przy wsparciu Samorządu Województwa: 21 imprez (w roku 2021 - 16). Wskaźnik został osiągnięty: zakładano co najmniej 10 imprez.
- 4) **Liczba uczestników** biorących udział w imprezach o zasięgu wojewódzkim i krajowym zorganizowanych przy wsparciu Samorządu Województwa: 4057 uczestników (w roku 2021 – 4685). Wskaźnik został osiągnięty: zakładano co najmniej 800 uczestników.

Ocena własna stopnia osiągnięcia celów i realizacji działań:

Zadania realizowane przez organizacje pożytku publicznego w zakresie **Priorytetu III: Rozwój kultury fizycznej**, przy udziale środków z dotacji przynoszą wymierne rezultaty w postaci upowszechniania i popularyzacji sportu w województwie warmińsko-mazurskim, wysokich osiągnięć reprezentantów województwa warmińsko-mazurskiego oraz promocji województwa w kraju, Europie i na świecie.

Organizacje w większości realizują zakładane cele oraz osiągają zakładane rezultaty. Zasadniczą przyczyną mającą wpływ na niezrealizowanie zakładanych rezultatów jest element rywalizacji sportowej oraz przyczyny niezależne wyłącznie od organizatorów (np.: kontuzje zawodników, rezygnacja z uprawiania sportu, niezakwalifikowanie się do dalszych rozgrywek, czy rezygnacja z udziału w zawodach). Należy zatem stopień realizacji zadań określić jako zadowalający.

Niemniej sferą wymagającą poprawy wciąż pozostaje sposób i jakość przygotowywanych ofert, realizacja umowy, sprawozdawczość z realizacji zadań.

Celem zadań realizowanych w ramach **Priorytetu IV Integracja europejska i współpraca międzynarodowa** było **wykorzystanie potencjału współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwoju współpracy międzyregionalnej i popularyzacji problematyki europejskiej w regionie na arenie krajowej i międzynarodowej**. W wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert Zarząd Województwa wybrał do realizacji 13 zadań. Jedna organizacja zrezygnowała z podpisania umowy.

W wyniku realizacji zadań:

- 1) Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Aniołowo kontynuowało wieloletnią współpracę z francuskim departamentem Côtes d'Armor. W ramach projektu doszło do zacieśnienia współpracy i rozwoju kontaktów zaprzyjaźnionych społeczności Wspólnej Europy. Do Aniołowa przyjechały delegacje z Francji, Litwy i Niemiec. Czterdziestoosobowa grupa gości zamieszkała w rodzinach we wsi i w najbliższej okolicy. Uczestnicy poznali życie rodzin, nawiązali relacje z mieszkańcami, a także obejrzelni anielską wioskę tematyczną oraz zwiedzili wiele interesujących miejsc na Warmii i Mazurach.
- 2) Po raz kolejny Stowarzyszenie Wspólnota Polska zorganizowało Wigilię Polonijną i zajęcia warsztatowe dla Polaków i Polonii z Litwy, Łotwy, Białorusi, Rosji (Obwód Kaliningradzki) i Mołdawii z aktywnym udziałem wolontariuszy polskich.
- 3) Odbyły się warsztaty integracyjno-dziennikarskie podczas Festiwalu Kultury Kresowej w Mrągowie. W zadaniu brały udział środowiska dziennikarskie oraz kulturowe z Polski i Kresów (m.in. Litwa, Białoruś i Ukraina). Powstał okolicznościowy periodyk dot. Festiwalu, historii Kresów i mediów polonijnych.
- 4) W ramach zadania Elbląskiego Towarzystwa Kulturalnego odbyły się warsztaty edukacyjne i teatralne oraz lekcje muzealne i gry terenowe służące przygotowaniu obchodów jubileuszowych 550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika w lokalnych środowiskach partnerów - dla młodzieży z opiekunami z gminy wiejskiej Elbląg oraz wiejskiej gminy Ławaryszki z rejonu wileńskiego na Litwie.

- 5) Zorganizowano XV. Europejskie Spotkanie Integracyjne Uniwersytetów Trzeciego Wieku „Miejsce i patrzaj w serce” – 200. rocznica pierwszego wydania „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza. W ramach spotkania, przedstawiciele UTW z Polski, Litwy, Ukrainy, Białorusi, Wielkiej Brytanii, Austrii, Rumunii, Estonii i Rosji wzięli udział w szeregu inicjatyw, w tym w wydarzeniach artystycznych, konferencji z panelem dyskusyjnym, wycieczkach edukacyjnych, akademii przygotowanej przez młodzież szkolną oraz w spotkaniach z przedstawicielami władz lokalnych i stowarzyszeń kresowych.
- 6) W specjalnym wydaniu pisma "Generacja" Federacja FOSa opisała wpływ na rozwój regionu Warmii i Mazur współpracy zagranicznej pomiędzy organizacjami działającymi w obszarze zmiany społecznej w Euroregionie Bałtyk i Partnerstwie Wschodnim. Pismo zostało wydane w wersji papierowej i online w języku polskim oraz w wersji online w języku angielskim.
- 7) Włączono się w wydarzenie „Otwartych drzwi” Filii Muzeum Szkolnictwa w Orzełównie w rejonie wileńskim na Litwie. Goście z Polski przygotowali prelekcje na temat historii szkolnictwa polskiego na Warmii i Mazurach w Prusach Wschodnich do 1945 roku oraz na temat życiorysu i działalności naukowej Mikołaja Kopernika. Prelekcje z formą audiowizualną skierowane zostały bezpośrednio do uczniów Gimnazjum w Niemenczynie oraz Gimnazjum w Mejszagole. Są to polskie szkoły, które wraz z innymi placówkami z rejonu Wileńskiego były i są wspierane działaniami Stowarzyszenia Skarbników Samorządowych Warmii i Mazur w Szczytnie.
- 8) Wsparto organizację Międzynarodowego Festiwalu Tańca Baltic Cup – jednej z największych imprez tanecznych w Polsce, która od lat gości na elbląskich parkietach najlepszych tancerzy ze ścisłej, światowej czołówki. Zawodnicy rywalizują o Puchar Bałtyku w wielu kategoriach wiekowych. W Festiwalu Baltic Cup wzięli udział uczestnicy pochodzący z krajów Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem krajów obszaru Euroregionu Bałtyk.
- 9) Wsparto organizację International Mixed Ability Rugby Tournament CORK 2022 Warmińsko-Mazurskiego Okręgowego Związku Rugby w Olsztynie. W jego ramach połączone drużyny Rugby Łamie Bariery oraz Ogniwo Bez Barrier, jako reprezentacja Polski wzięły udział we wspólnych treningach oraz w Mistrzostwach Świata Rugby Mieszanego dla osób z niepełnosprawnościami. Grupa uczestników przedsięwzięcia liczyła 16 członków: zawodników i trenerów – terapeutów.
- 10) Zorganizowano wizytę studyjną na Wileńszczyźnie – śladami polskiej historii i kultury, w której wzięli udział uczniowie V Liceum Ogólnokształcącego im. Wspólnej Europy w Olsztynie wraz z opiekunami. Rolę swoich przewodników pełnili członkowie zarządu Towarzystwa Przyjaciół Wilna i Ziemi Wileńskiej w Olsztynie. W trakcie pobytu uczestnicy spotkali się z przedstawicielami Związku Polaków na Litwie, ludźmi kultury, przedstawicielami organizacji pozarządowych np. Społecznego Komitetu Opieki nad Starą Rossą i tamtejszą młodzieżą.
- 11) Podsumowano dotychczasową współpracę Stowarzyszenia Łańcuch Wzajemności z partnerskimi organizacjami z Niemiec i z Litwy oraz nawiązano nowe kontakty w celu realizacji dalszych działań.
- 12) Zorganizowano XXII Rodzinny Zlot Turystyczny Akcji Wyborczej Polaków na Litwie Związku Chrześcijańskich Rodzin i Związku Polaków na Litwie. Na zlocie zebrały się wielopokoleniowe

rodziny Polaków mieszkających w rejonie wileńskim. Udział w nim wzięła rekordowa liczba mieszkańców regionu wileńskiego oraz z Polski - około pięć tysięcy osób.

W 2022 r. w ramach **Priorytetu V Upowszechnianie i ochrona praw konsumenta** zlecono jedno zadanie (do konkursu wpłynęła 1 oferta) stowarzyszenia Elbląskiej Rady Konsultacyjnej Osób Niepełnosprawnych. Oferta ta została wybrana do realizacji. W ramach zrealizowanego zadania powstała specjalna podstrona "Konsument" znajdująca się pod linkiem razemztoba.pl/konsument, na której opublikowano materiały informacyjne i edukacyjne z zakresu szeroko rozumianego prawa konsumenckiego, a także materiały video, traktujące o prawach konsumenta. Odbyło się również spotkanie Miejskiego Rzecznika Praw Konsumentkich z seniorami i osobami z niepełnosprawnościami. Powstały informator konsumencki dostępny jest również w wersji audio, w podziale na 14 rozdziałów - uszeregowanych tematycznie, co ułatwia odsłuchiwanie treści (wydruk ponad 4000 szt. informatora, ponad 200 odtworzeń treści w internecie).

Całość zadania w znaczącym stopniu przyczyniła się do realizacji zakładanych celów, tj. zwiększenie świadomości społeczeństwa dotyczącej praw konsumenckich, a także zmniejszenie podatności osób starszych na oszustwa konsumenckie. W związku z tym cele realizacji zadania publicznego zostały osiągnięte.

Organizacje pozarządowe województwa warmińsko-mazurskiego zdecydowanie najczęściej składają oferty w zakresie **Priorytetu VI Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego**. W roku 2022 celem podejmowanej współpracy Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze zadań publicznych z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego był **wzrost aktywności mieszkańców regionu jako twórców i odbiorców kultury**. Zlecone organizacjom pozarządowym zadania wynikały z *Programu wsparcia rozwoju kultury województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*.

W roku 2022 w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego zrealizowano 54 zadania na łączną kwotę dofinansowania 500 000,00 zł (w tym 5 zadań dot. publikacji na kwotę 56 000 zł).

Wartości liczbowe wskaźników określonych w opisie Priorytetu VI:

Wskaźniki wymienione w opisie priorytetu	określone w PW2022	zrealizowane w 2022
Liczba przedsięwzięć zrealizowanych przy wsparciu finansowym samorządu województwa	max. 45	54
Liczba projektów z obszaru dziedzictwa kulturowego, w tym niematerialnego	min. 10	15
Liczba projektów popularyzujących dziedzictwo kulturowe w tym z użyciem nowych technologii np. digitalizacje, aplikacje	min. 5	3
Liczba projektów partnerskich, w tym z obszaru współpracy międzypokoleniowej	min. 20	21
liczba przedsięwzięć skierowanych/angażujących seniorów	min. 5	3
Liczba wydawnictw	min. 5	5
Liczba przedsięwzięć skierowanych/angażujących dzieci i młodzież	min. 5	7

Kolejne zadania zlecono w zakresie **Priorytetu VII Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego**. W 2022 r. zrealizowano 2 zadania z zakresu edukacji ekologicznej, 3 zadania na rzecz zachowania walorów krajobrazowych i przyrodniczych, 1 zadanie interwencyjne w celu wyeliminowania zagrożeń związanych ze środowiskiem przyrodniczym oraz 1 zadanie z zakresu ochrony powietrza i poprawy jego jakości poprzez akcje edukacyjne promujące m.in. wymianę nieefektywnych źródeł ciepła, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, poprawę efektywności energetycznej (np. termomodernizację), informujące o szkodliwości spalania paliw stałych w kotłach pozaklasowych i spalania odpadów w paleniskach domowych oraz wspierające zachowania proekologiczne w zakresie ogrzewania indywidualnego i przyzwyczajień transportowych.

Osiągnięte wskaźniki:

W programie współpracy zakładano realizację co najmniej 2 inicjatyw mających na celu poprawę ochrony przyrody i środowiska w województwie warmińsko-mazurskim – zrealizowano 7.

W obszarze **Priorytetu VIII Rozwój turystyki** zrealizowano cele zawarte w programie współpracy poprzez zlecenie 8 zadań organizacjom pozarządowym w trybie otwartego konkursu ofert. W ramach konkursu wpłynęło 16 ofert. W roku 2022 zadania z zakresu rozwoju turystyki dotyczyły: wdrożenia działań służących przygotowaniu obchodów wydarzeń jubileuszowych 550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika (preferowana była realizacja tego zadania poprzez m.in. konkursy popularyzujące działalność Mikołaja Kopernika na Warmii, wystawy/ prelekcje/ konferencje, materiały wideo, blogi/wideoblogi, wydawnictwa, znakowanie szlaków turystycznych oraz inne wydarzenia o charakterze popularyzatorskim) oraz wdrożenia działań kreatywnych w turystyce pozwalających na pozycjonowanie regionu, jako atrakcyjnej destynacji turystycznej – skuteczny e-marketing turystyczny Warmii i Mazur, mających na celu poprawę dostępności i bezpieczeństwa lokalnych oraz regionalnych usług turystycznych (preferowana była realizacja tego zadania poprzez m.in. kampanie w mediach społecznościowych, współpracę z blogerami, youtuberami, „sektorem kreatywnym”, np. producentami filmowymi, organizatorami plenerów sztuki, eko-designu, a także wdrożenie rozwiązań wpływających na rozwój przestrzeni publicznych tworzących synergię turystyki-historii-kultury, w tym tzw. przestrzenie narracyjne, integrujące warstwę ICT z przestrzenią fizyczną i historią miejsca).

Osiągnięte wskaźniki:

- 1) liczba działań służących przygotowaniu obchodów wydarzeń jubileuszowych 550 rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika – 4 (zakładano 2)
- 2) liczba działań kreatywnych w turystyce – 4 (zakładano 2)

W zakresie **Priorytetu IX Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych** w roku 2022 wsparto realizację 6 zadań, których celem było zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych województwa warmińsko-mazurskiego. Dotacje celowe przeznaczono na:

- 1) Zapewnienie stanu gotowości ratowniczej w postaci pełnienia stałych dyżurów ratowników i prowadzenie patroli na obszarach wodnych; utrzymanie i funkcjonowanie pracy biura

koordynującego działania ratowników, wydatki związane z funkcjonowaniem bazy posterunków ratowniczych, w tym wynagrodzenia, ubezpieczenie ratowników zatrudnionych w organizacjach ratowniczych oraz ratowników - wolontariuszy, sprzętu, mienia, opłaty za media; wyposażenie grup ratowniczych, prowadzenie dokumentacji technicznej oraz doskonalenie kadry ratowniczej.

- 2) Prowadzenie działań ratowniczych.
- 3) Organizowanie i prowadzenie szkoleń ratowników wodnych.
- 4) Utrzymanie gotowości operacyjnej sprzętu ratowniczego poprzez głównie konserwację i zachowanie gotowości eksploatacyjnej łodzi, sprzętu, transportu, m.in. naprawa, konserwacja.
- 5) Prowadzenie dokumentacji wypadków.

Osiągnięto następujące wskaźniki:

	Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Olsztyn	Mazurska Ochotnicza Pogotowie Ratunkowe Giżycko	Elbląskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	Mazurska Służba Ratownicza Okartowo	OSP Szeligi Jednostka Ratownictwa Wodnego Ełk	PODWODNIK Szkoła Ratownictwa , Sportów Wodnych i Obronnych	Razem
Liczba ratowników wodnych pełniących dyżury na wodach województwa	550	86	14	27	32	30	739
W tym pracujący społecznie/wolontariat	160	40	4	23	24	24	275
Liczba zorganizowanych szkoleń ratowników wodnych	10	3	3	1	0	1	18
Liczba przeszkolonych ratowników wodnych	73	24	20	10	0	1	128
Liczba podejmowanych działań/ akcji ratowniczych	95	314	12	19	12	6	458
Liczba osób, którym udzielono pomocy	186	745	2	21	0*	6	960

* faktycznie udzielono pomocy 153 osobom, jednak w statystyce ujęte są tylko te, do których wezwano Państwowe Ratownictwo Medyczne

Kolejnym priorytetem programu współpracy, w zakresie którego zlecono zadania publiczne Samorządu Województwa jest **Priorytet X Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich**. Organizacje były zainteresowane współpracą i realizacją zadań konkursowych – zlecono 9 zadań.

Osiągnięte wskaźniki:

Cel 1: Wspieranie rozwoju wsi tematycznych na obszarach wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego, jako sposobu na pobudzenie aktywności społeczności lokalnych.

- Liczba przedsięwzięć mających na celu tworzenie lub rozwój wsi tematycznych – założono do 8/ wykonano – 6.

Cel 2: Poprawa estetyki i wizerunku wsi.

- Liczba inicjatyw mających na celu poprawę estetyki i wizerunku miejscowości – założono do 8/ wykonano - 3.

Wszystkie zadania zostały zrealizowane w terminie. Cel główny: „Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich” został osiągnięty. Zadania zostały zrealizowane głównie poprzez wsparcie przedsięwzięć mających na celu poprawę estetyki przestrzeni publicznej w miejscowościach wiejskich oraz z zakresu tworzenia i rozwoju wsi tematycznych jako sposobu na pobudzenie aktywności społeczności wiejskich.

Zadania publiczne Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego zlecono i wsparto również w ramach **Priorytetu XI Polityka społeczna**.

W ramach konkursu z zakresu pomocy społecznej wpłynęło łącznie 38 ofert. Jedna oferta nie spełniła wymogów formalnych. Łączna kwota oczekiwanego dofinansowania wynosiła: 465 287,50 zł.

W wyniku rozstrzygnięć ww. konkursu wybrano do realizacji 21 ofert o łącznej wartości przyznanych dotacji 200 000,00 zł. Jednak po rozstrzygnięciu konkursu jedna z organizacji zrezygnowała z realizacji zadania publicznego. W ostateczności dofinansowanych zostało 20 zadań publicznych na łączną kwotę 182 000 zł.

Liczba mieszkańców województwa – uczestników dofinansowanych projektów z zakresu pomocy społecznej wyniosła około 3 000 osób.

W ramach dotacji udzielonych organizacjom pozarządowym dofinansowano m.in.:

- 1) wspieranie i promowanie rozwoju wysokiej jakości nowoczesnych i zindywidualizowanych usług na rzecz osób starszych świadczonych w środowisku lokalnym, takich jak np. pomoc sąsiedzka, rodziny wspierające, asystent osoby starszej, kręgi wsparcia,
- 2) wsparcie osób i rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi w postaci m.in. organizowania szkoleń dla opiekunów osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- 3) upowszechnienie, promowanie i wspieranie działalności oraz potencjału uniwersytetów i akademii trzeciego wieku oraz innych organizacji i placówek aktywizujących osoby starsze,
- 4) wspieranie działań w zakresie integracji międzypokoleniowej, aktywności społecznej, w tym wolontariatu osób starszych i promowania pozytywnego wizerunku osób starszych,
- 5) rzecznictwo środowisk seniorskich, w tym rozwój Społecznej Rady Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- 6) wsparcie tworzenia i rozwoju potencjału gminnych rad seniorów,
- 7) wspieranie działań ukierunkowanych na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży (m.in. poprzez rozwój edukacji, organizację zajęć dodatkowych, kół zainteresowań itp.)
- 8) wydanie jednego numeru biuletynu promującego działania realizowane w ramach XXIV Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny,
- 9) wspieranie działań na rzecz osób bezdomnych.

Ponadto w 2022 roku wpłynęły trzy oferty zgodnie z art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na łączną kwotę 27 480,00 zł, które zostały w pełni zrealizowane.

W roku 2022 nie przeprowadzono otwartego konkursu ofert na wykonanie zadań publicznych Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizacja wydatków była możliwa tylko do 31 marca 2022 r. z powodu obowiązku opracowania nowego wojewódzkiego programu, łączącego realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw nałożyła na samorządy województw ten obowiązek. Oznaczało to, że dotychczas obowiązujące: Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2021-2025 oraz Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2018-2022 zostały zastąpione Warmińsko-Mazurskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026 (Uchwała Nr XLI/604/22 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 sierpnia 2022 r.). W związku z tym, nie było możliwości ogłoszenia otwartego konkursu ofert i wydatkowania środków finansowych.

Natomiast w ramach ofert pozakonkursowych dofinansowano i przekazano w trybie art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie 5 dotacji po 10 000 zł na wykonanie zadań publicznych Samorządu Województwa przez organizacje pozarządowe w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, zwalczania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zarząd Województwa przekazał również dotację w wysokości 29 043,56 zł Ewangelickiemu Stowarzyszeniu BETEL z Pisz na wyposażenie Centrum Integracji Społecznej w Mrągowie.

W roku 2022 przeprowadzono również jeden otwarty konkurs ofert ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, na wykonanie zadań publicznych z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Na wyżej wymieniony konkurs wpłynęły 22 oferty. Łączna kwota oczekiwanego dofinansowania wyniosła: 608 616,20 zł. Sześć ofert nie spełniło wymogów formalnych. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu przyznano łącznie dofinansowanie w wysokości 401 061,00 zł piętnastu organizacjom pozarządowym, z czego skorzystało 1 978 osób. Jedna oferta została pozytywnie zaopiniowana, ale nie uzyskała dofinansowania.

W ramach zadań zleconych organizacje pozarządowe realizowały m.in.:

- 1) warsztaty teatralne, których celem było zdobycie nowych umiejętności i kompetencji przez osoby z niepełnosprawnościami,
- 2) zajęcia mające na celu podniesienie aktywności społecznej i wyposażenie rodzin osób z niepełnosprawnościami w kompetencje psychospołeczne zwiększające inicjatywność i samodzielność tych rodzin,
- 3) treningi sportowe dzieci i młodzieży, w celu wspomagania rozwoju fizycznego,

- 4) szkolenia kadry w zakresie podniesienia kompetencji w pracy z osobami z niepełnosprawnością.

Ponadto, Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego uznał celowość realizacji sześciu zadań publicznych, w trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz udzielił dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, w wysokości 68 900,00 zł na ich realizację. Dzięki temu, ze wsparcia w postaci m. in. poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, warsztatów teatralnych, zajęć rekreacyjnych, sportowych, ogólnorozwojowych, pływackich skorzystało ponad 300 osób.

Osiągnięto następujące wskaźniki:

WSKAŹNIKI:	2021 r.
Objęcie nie mniej niż 2 tys. osób działaniami organizacji pozarządowych, które w 2022 r. otrzymały dotacje z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących w dyspozycji Samorządu Województwa.	255 278 (w 2020 – 3 732 osoby, w 2021 – 754 400)
Przekazanie co najmniej 90% środków przeznaczonych na dany rok na dotacje celowe dla organizacji pozarządowych, realizujących zadania z obszaru polityki społecznej, znajdujących się w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.	Pomoc społeczna – 95,2% Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – 33% Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych – 94 %
Zrealizowanie co najmniej trzech wydarzeń/spotkań/konferencji o zasięgu regionalnym z zakresu polityki społecznej, zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym.	3

Od 2015 r. w programach współpracy z organizacjami pozarządowymi zamieszczony jest **Priorytet XII Wzmacnianie potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodzieży**. Jednym z działań zawartych w jego opisie jest zlecenie realizacji zadania publicznego pn. *Realizacja programu wspierania inicjatyw młodzieżowych w województwie warmińsko-mazurskim*. W ogłoszonym przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego otwartym konkursie ofert na jego realizację w roku 2022 wpłynęło 19 ofert (w 2021 - 19 ofert, w 2020 – 16, w 2019 – 19, w 2018 r. - 9 ofert, w 2017 – 3, a w 2016 r. – 4). W 2022 r. dofinansowano realizację 14 zadań (w 2021 - 9 zadań, w 2020 – 10, w 2019 – 6, w 2018 – 7, w 2017 – 3, a w 2016 i 2015 wybrano do realizacji po 1 zadaniu).

Celem ogólnym realizacji programu ma być poprawa sytuacji młodych ludzi w miejscu ich zamieszkania, aktywny, twórczy i partnerski udział młodzieży w życiu lokalnym poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- otwarcie środowiska lokalnego, osób dorosłych, instytucji i organizacji oraz innych partnerów lokalnych na potrzeby młodych ludzi, na ich aktywność i pomysły;
- umożliwienie młodym ludziom bycie aktywnym i twórczym gospodarzem przestrzeni publicznej, środowiska lokalnego, partnerem dorosłych, poprzez m.in.: włączenie młodzieży w procesy

współdecydowania oraz wsparcie realizacji przedsięwzięć, których autorami i głównymi wykonawcami są grupy młodzieżowe.

Program ma na celu wspieranie i aktywizację młodzieży do działania na terenie i dla lokalnej społeczności. Dzięki niemu młodzież ma okazję spełnić swoje marzenia, nauczyć się zaradności oraz współpracy z innymi. Młodzi ludzie rozwijają swoją kreatywność, nawiązują współpracę z innymi grupami, a efekty ich działania często przynoszą korzyści mieszkańcom.

W 2022 r. zrealizowano w 2 olsztyńskich szkołach szkolny budżet obywatelski, zaktzywizowano szkolne koła wolontariatu w powiecie etckim i Elblągu, dofinansowano Fundusz Inicjatyw Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych Powiatu Olsztyńskiego, realizowano inicjatywy młodzieży m.in. w Nidzicy, Rynie, Łławie, Mrągowie i Szczytnie.

Otwarty konkurs ofert w ramach **Priorytetu XIII Rozwój sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego** obejmował zadania przyczyniające się do zwiększenia potencjału organizacji pozarządowych i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (opisane dalej w obszarze III współpracy), a także dofinansowanie realizacji zadań samorządu województwa finansowane z funduszy zewnętrznych (spoza województwa) oraz środków pozyskanych od podmiotów gospodarczych. W 2022 r. dofinansowano „wkłady własne” 10 zadań publicznych z różnych obszarów pożytku publicznego. Do konkursu wpłynęło 20 ofert, 2 nie spełniły wymogów formalnych. Zarząd Województwa zdecydował o dofinansowaniu 12 zadań, w rezultacie z 80 000,00 zł przeznaczonych na konkurs wykorzystano 67 000,00 tys. zł. W programie zakładano wsparcie co najmniej 8 zadań.

Jednym z najnowszych priorytetów współpracy z organizacjami pozarządowymi, utworzonym na wniosek organizacji seniorskich, jest **Priorytet XIV Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym**. Prezentuje on zadania skierowane do osób w wieku emerytalnym, mieszkańców naszego regionu, które szczegółowo opisane są w innych priorytetach współpracy.

Celem ogólnym realizowanych w powyższym zakresie zadań było: zwiększenie aktywnego udziału osób w wieku emerytalnym w życiu społecznym, kulturalnym oraz edukacyjnym.

Osiągnięte wskaźniki dot. działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym:

- 1) W zakresie **rozwoju kultury fizycznej** zlecono realizację **3 zadań** na rzecz seniorów, m.in. w zakresie **propagowania i promowania aktywności fizycznej osób starszych, organizacja wojewódzkich imprez sportowo-rekreacyjnych dla seniorów**, w których uczestniczyło łącznie **694 osób** (łączna kwota przekazanych dotacji to: **37 600 zł**).
- 2) W zakresie **edukacji, profilaktyki i promocji zdrowia publicznego** zrealizowano **3 zadania** skierowane do seniorów. Uczestniczyło w nich łącznie **105 osób**. Przeznaczono dotacje w wysokości łącznie: **23 500 zł**.
- 3) W zakresie **pomocy społecznej** zlecono **7 zadań**, w których uczestniczyło **1850 osób** (łączna kwota dotacji: **65 000 zł**).
- 4) W zakresie **kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego** zlecono **3 zadania angażujące seniorów**, w których uczestniczyło łącznie **830 osób** (łączna kwota przekazanych dotacji: **20 000 zł**)

- 5) W zakresie **rozwoju sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego** zlecono **1 zadanie**, w którym uczestniczyło ok. **50 seniorów** (kwota przekazanych dotacji to **10 000 zł**).

Łącznie zlecono **17 zadań** (w 2021 – 18, 2020 – 19, 2019 – 23, 2018 – 39) bezpośrednio dedykowanych seniorom (zakładano co najmniej 15), w których wzięło udział ok. **3 529 osób** (w 2021 – ok. 5 120, 2020 – ok. 2 019, 2019 – ok. 3 696, 2018 – ok. 5 000) – zakładano co najmniej 500. Kwota udzielonych dotacji to: **156 100 zł** (w 2021 – 170 150 zł, w 2020 - 180 257 zł, w 2019 - 257 530 zł, w 2018 - 240 180 zł). Należy przy tym podkreślić, że seniorzy brali udział również w innych zadaniach zleczanych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego kierowanych do mieszkańców regionu.

Priorytet XV Żywność i ochrona dziedzictwa kulinarnego pojawił się w roku 2017 po raz pierwszy.

W 2022 r. w wyniku ogłoszonego otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych wpłynęło 21 ofert (w 2021 – 7), z czego 8 wybrano do dofinansowania. W roku 2021 z uwagi na sytuację epidemiczną i związanymi z nią obostrzeniami zanotowano mniejsze zainteresowanie dofinansowaniem zadań w omawianym zakresie. Sytuacja ta uległa zdecydowanej poprawie w roku 2022. W zadaniach, tak jak zakładano, wzięło udział min. 80 osób/projekt. Dzięki ich realizacji nastąpił wzrost wiedzy dotyczącej żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej wysokiej jakości w województwie warmińsko-mazurskim. Założone cele realizacji zadania publicznego zostały osiągnięte.

Priorytet XVI Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej oraz pielęgnowanie polskości pojawił się w roku 2019 po raz pierwszy. Jest on kontynuacją wieloletniej współpracy Samorządu Województwa ze środowiskami kombatanatów i osób represjonowanych.

W 2022 r. zlecano realizację 14 zadań publicznych organizacjom pozarządowym. Adresatami zadań byli kombataneci, osoby represjonowane, młodzież, mieszkańcy gmin gdzie były realizowane projekty. Rezultatem projektów było zwiększenie aktywności młodzieży w działaniach patriotyczno-historycznych, integracja ze środowiskiem kombatanatów i osobami represjonowanymi oraz mieszkańcami, większy dostęp do wydarzeń patriotyczno-historycznych, zwiększenie świadomości i wiedzy młodzieży dot. okresu wojennego i powojennego na ziemiach Warmii i Mazur. W założeniach konkursu zadania miały wpisywać się w realizację Uchwały Nr XVI/294/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 maja 2020 roku w sprawie *corocznego czczenia pamięci Ofiar tragedii spowodowanych przez oba totalitaryzmy, do jakich doszło w regionie, w szczególności w latach 1939-1956, w tym w formie honorowania Dnia Pamięci Ofiar Obu Totalitaryzmów na Warmii i Mazurach*. W ramach zrealizowanych zadań przygotowano materiały metodyczne dla nauczycieli dot. obozu jenieckiego Stalag I B Hohenstein, wykonano ekspertyzę historyczną dotyczącą działalności Gestapo w Olsztynie, wydano II okolicznościowy numer biuletynu Towarzystwa Przyjaciół Wilna i Ziemi Wileńskiej "BezKresy Niepodległej", dofinansowano IV. Ogólnopolska Młodzieżowa Sztafeta Szlakiem Niezlomnych Żołnierzy Wyklętych Gajrowskie - Wydminy oraz XVI. sztafetę rowerową do grobu bł. ks. Jerzego Popiełuszki, zorganizowano cykl wydarzeń patriotycznych w Lidzbarku Warmińskim oraz koncert wspólne śpiewanie pieśni wojskowych i patriotycznych w Węgorzewie.

Po raz pierwszy w roku 2022 realizowano zadania wyodrębnione w **Priorytecie XVII Działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych**. Celem podejmowanej współpracy było **wzmacnianie dialogu międzykulturowego związanego z tożsamością i specyfiką regionu**, w tym:

- 1) Integracja mniejszości narodowych i etnicznych w regionie;
- 2) Pielęgnowanie i przekazywanie tradycji i kultury grup mniejszości narodowych i etnicznych;
- 3) Zwiększenie wiedzy nt. mniejszości narodowych i etnicznych regionu wśród mieszkańców Warmii i Mazur.

W roku 2022 wybrano do realizacji 17 zadań na łączną kwotę dofinansowania 155 600,00 zł. Z uwagi na rozwiązanie jednej umowy za porozumieniem stron zrealizowano 16 zadań na łączną kwotę dofinansowania 149 600,00 zł

Osiągnięte wskaźniki:

Wskaźniki określone w opisie priorytetu	określone w PW	Zrealizowane w 2022
liczba dofinansowanych zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe	min. 10	16
liczba przygotowanych/ wydanych publikacji dot. mniejszości narodowych lub etnicznych	min. 1	0

Ponadto kolejnym obszarem współpracy z organizacjami pozarządowymi było zlecenie zadań z zakresu **promocji regionu** (zadanie nie ujęte w programie współpracy, zlecane w trybie ustawy o finansach publicznych). W roku 2022 wsparto 18 wydarzeń organizacji pozarządowych o łącznej wartości dotacji 179718,00 zł (w tym 1 umowa nie została zrealizowana).

2. Realizacja zadań publicznych w zakresie współpracy pozafinansowej, tj. bez udzielania dotacji.

Oprócz zadań publicznych zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym w trybach ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, program współpracy przewidywał realizację wspólnych przedsięwzięć, gdzie organizacje pozarządowe są partnerem Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Współpracę pozafinansową podejmowano w ramach zadań realizowanych w zakresie **Priorytetu III Rozwój kultury fizycznej**. Celem tej współpracy było przede wszystkim promowanie sportu i województwa poprzez sport. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest organizatorem cyklicznej uroczystości „Gala Sportu”, na której nagradzani są najlepsi zawodnicy, trenerzy i działacze sportowi z regionu. Jest to wydarzenie, które podsumowuje sportowy rok na Warmii i Mazurach.

W dniu 2 czerwca 2022 r. w Warmińsko-Mazurskiej Filharmonii im. F. Nowowiejskiego w Olsztynie zorganizowano **Gałę Sportu 2022**, podczas której Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego wyróżnił najlepszych sportowców z regionu, trenerów prowadzących szkolenie oraz osoby pracujące i działające na rzecz rozwoju sportu w województwie. Podczas Gali Marszałek wręczył 50 stypendiów sportowych zawodnikom za osiągnięte wyniki sportowe w 2021 r. (w łącznej kwocie 236 000,00 zł) i 63 nagrody pieniężne (zgodnie z Uchwałą Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego) w łącznej kwocie 122 000,00 zł, w tym 41 nagród pieniężnych dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe w 2021 roku, 7 dla trenerów prowadzących szkolenie sportowe zawodników, którzy osiągnęli wysokie wyniki sportowe, 15 dla trenerów i innych osób wyróżniających się osiągnięciami w działalności sportowej na rzecz rozwoju sportu w Województwie Warmińsko-Mazurskim.

Przyznano również trzy wyróżnienia specjalne dla sportowych osobowości roku 2021, przyznawanych w trzech kategoriach:

- 1) Sportowe odkrycie roku Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- 2) Trener roku sportu młodzieżowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- 3) Sportowiec roku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Ponadto podczas „Gali Sportu 2022”:

- wręczono 3 honorowe odznaki „Zasłużony dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego”,
- wręczono wyróżnienie Prezesowi Warmińsko-Mazurskiej Federacji Sportu, Panu Zbigniewowi Lewickiemu,
- wyróżniono 31 zawodników sportu młodzieżowego - medalistów Mistrzostw świata i Europy w kategorii młodzieżowca, juniora i juniora młodszego,
- wyróżniono 5 gmin Województwa Warmińsko-Mazurskiego, z których kluby sportowe zdobyły największą liczbę punktów w klasyfikacji Ogólnopolskiego Systemu Sportu Młodzieżowego w 2021 roku, wykazywały się aktywnością w zakresie upowszechniania sportu, tworzenia warunków do uprawiania sportu,
- wyróżniono 5 klubów z regionu najwyżej sklasyfikowanych w Ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego w 2021 roku.

Gala odbyła się z udziałem władz samorządowych województwa, parlamentarzystów, olimpijczyków oraz mediów. Uroczystości towarzyszyły występy: zespołu kameralnego „Warmia Brass Quintet”, Grupy Soltare, Mażorettek „Syrenka” z Giżycka.

W 2022 roku Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego włączył się w organizację wielu imprez sportowych, w tym imprez o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym, których organizatorami były min. organizacje pozarządowe. Wiele imprez sportowych zostało wspartych zakupem pucharów, medali i drobnego sprzętu sportowego m.in.: Żuri Coppa Talenti, Młodzieżowe Mistrzostwa Warmii i Mazur 3x3, Mistrzostwa Warmii i Mazur w Kickboxingu, Kickboxerska Bitwa pod Grunwaldem, Ogólnopolski Turniej Tańca Sportowego FOCUS 2022 o Puchar Burmistrza Olsztynka, AlleUltra, V Gala Boksu Jedwabno, V Rajd Replica and Classic, VII Ogólnopolski Turniej Piłki Nożnej Mężczyzn i Kobiet im. Mł. Asp. Marka Cekały o Puchar Komendanta Głównego Policji, IV Fromborski Bieg Copernicusa, Mistrzostwa Warmii i Mazur w Bilardzie Sportowym oraz Mini Mundial w Nowym Mieście Lubawskim, XXV Bieg Niepodległości

w Rybnie, V Olsztyński Bieg Niepodległości, VIII Elbląski Bieg Niepodległości, II Mistrzostwa Mazur w Pływaniu Zimowym- Maqsuria Winter Swimming Cup.

W zakresie **Priorytetu VI Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego** zaplanowano działanie: *Współpraca organizacyjna, metodyczna i artystyczna organizacji pozarządowych oraz instytucji kultury, dla których organizatorem jest samorząd województwa.*

Instytucje kultury dla których organizatorem jest samorząd województwa czynnie wspierały działalność organizacji pozarządową w obszarze kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego. Podział środków finansowych przeznaczonych na to wsparcie przedstawia się następująco:

Teatr im. Stefana Jaracza w Olsztynie – **50 000 zł** (Fundusz Aktywizacji Twórczości Teatralnej)

Teatr im. Aleksandra Sewruka w Elblągu – **30 000 zł**

Filharmonia Warmińsko-Mazurska im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie – **30 000 zł**

Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie – **30 000 zł**

Centrum Spotkań Europejskich Światowid w Elblągu – **30 000 zł**

Centrum Polsko-Francuskie Côtes d'Armor w Olsztynie – **10 000 zł**

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny w Olsztynie – **15 000 zł**

Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie – **30 000 zł**

Muzeum Budownictwa Ludowego - Park Etnograficzny w Olsztynku – **30 000 zł**

Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku – **20 000 zł**

Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie – **6 000 zł**

Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku – **20 000 zł**

Łącznie na wsparcie organizacji pozarządowych, działających w obszarze kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego we współpracy z wojewódzkimi instytucjami kultury w roku 2022 przeznaczono **301 000 zł** (o 10 000 zł mniej niż w roku 2021).

W ramach ww. środków instytucje kultury m.in. pokrywały część kosztów realizacji przedsięwzięć, udostępniały sale i inne pomieszczenia na potrzeby działalności organizacji pozarządowych, współpracowały merytorycznie przy organizacji różnego rodzaju przedsięwzięć np. konkursów, warsztatów, koncertów, spektakli.

W ramach **Priorytetu VIII Rozwój turystyki** przedstawiciele organizacji pozarządowych brali udział w IX. edycji konferencji pt.: „Kształtowanie oferty turystycznej regionu Warmii i Mazur”, gdzie omawiane były kwestie związane z budowaniem skutecznej oferty turystycznej i promocją marki z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Odbiorcami konferencji byli przedstawiciele branży turystycznej i okołoturystycznej Warmii i Mazur. W roku 2022 odbyło się I Forum Rowerowe na Warmii i Mazurach. Celem forum było promowanie dobrych praktyk w rozwijaniu turystyki rowerowej i wymiana informacji na temat trendów jej rozwoju. Forum kierowane było do organizacji i klubów turystycznych, środowisk miłośników aktywności rowerowej oraz samorządów lokalnych. Podczas inauguracyjnego spotkania omawiano m.in. nowoczesne rozwiązania i udogodnienia na ścieżkach rowerowych w Polsce i Europie z uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami oraz przykłady dobrych praktyk stosowanych na polskich szlakach rowerowych.

W ramach **Priorytetu X Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich** podejmowano współpracę w formie niesformalizowanej w zakresie przygotowania i przeprowadzenia pokazów, prezentacji dobrych praktyk związanych z aktywizowaniem mieszkańców obszarów wiejskich poprzez zorganizowanie stoiska z prezentacją, produktami Kół Gospodyń Wiejskich (3 podmioty) oraz warsztatów śpiewaczych i rękodzieła, podczas organizowanego spotkania z okazji uroczystego podpisania umów i podsumowania konkursów „Granty Marszałka dla Kół Gospodyń Wiejskich” oraz „Małe Granty Sołeckie Marszałka Województwa Warmińsko – Mazurskiego” (dla ok. 150 uczestników). Przygotowano również stoisko promocyjne z prezentacją, produktami regionalnymi i rękodziełem podczas „Samorządowego Forum Sołtysów na Warmii i Mazurach” w 2022 roku, przez Koła Gospodyń Wiejskich, spółdzielnie socjalne, stowarzyszenia, fundacje (9 podmiotów) dla ok. 1300 uczestników.

Angażowanie organizacji pozarządowych w działania samorządu jest ważnym kierunkiem współpracy promującym aktywność i rozwój społeczności lokalnych na terenach wiejskich. Obecność organizacji pozarządowych przyczynia się do podniesienia jakości i wzbogacenia prezentowanej oferty na organizowanych stoiskach wystawienniczych regionu podczas różnorodnych wydarzeń oraz ciekawszej promocji obszarów wiejskich województwa.

Jednym z działań realizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi, szczególnie działających w ramach grupy roboczej powołanej przez Zarząd Województwa, w zakresie **Priorytetu XII Wzmacnianie potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodzieży** jest, odbywające się w roku 2022 już po raz trzeci, Forum Młodzieży Warmii i Mazur (10 czerwca) pod hasłem *O zdrowiu i kondycji psychicznej: Jak sobie radzić z trudnymi emocjami i sytuacjami*. W trakcie Forum poruszano tematy związane z emocjami, skutkami izolacji i sytuacjami stresowymi. Wzięło w nim udział 115 osób, głównie młodzieży szkół średnich. Była to pewnego rodzaju kontynuacja działań z 2021 r., gdzie rozmawiano o kondycji psychicznej młodzieży, na którą negatywnie wpłynął okres pandemii.

Szczególnym obszarem współpracy pozafinansowej jest obszar tematyczny zawarty w **Priorytecie XIV Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym**. Realizacja zadań w ramach tego priorytetu obejmowała m.in. bieżącą współpracę z organizacjami zrzeszającymi seniorów.

Samorząd Województwa wspiera również w działalności Warmińsko-Mazurską Delegaturę Obywatelskiego Parlamentu Seniorów (od 2016 r. – udostępnianie sali na spotkania, zapewnienie drobnego poczęstunku, udostępnianie transportu na posiedzenie plenarne OPS w Warszawie), a także współpracuje z Porozumieniem Uniwersytetów Trzeciego Wieku Warmii i Mazur oraz Federacją Uniwersytetów Trzeciego Wieku i innymi organizacjami seniorskimi.

W roku 2022 wspólnie z Warmińsko-Mazurską Federacją Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz najstarszym w regionie UTW: Warmińsko-Mazurskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Olsztynie zorganizowano dwudniowe obchody 25-lecia ruchu UTW na Warmii i Mazurach w dniach 26-27 maja br. w Olsztynie. Obchody były planowane na rok 2020, jednak w związku z panującą epidemią Covid-19, dla bezpieczeństwa jej odbiorców, zostały przesunięte w realizacji o dwa lata. Dwudniowe obchody rozpoczęły się 26 maja konferencją poświęconą najstarszemu Uniwersytetowi Trzeciego Wieku w Olsztynie. Uroczystość odbyła się w sali konferencyjnej

w Centrum Konferencyjno-Szkoleniowym UWM. Kolejnym punktem było spotkanie integracyjne UTW. Podczas drugiego dnia odbyła się konferencja, której tematem przewodnim była teraźniejszość i przyszłość UTW na Warmii i Mazurach. Przeprowadzone debaty, w których udział wzięli również zaproszeni goście z instytucji, uczelni, samorządów wskazały szereg wniosków i postulatów tego środowiska mających na celu poprawę funkcjonowania stowarzyszeń i zrzeszeń seniorów w naszym regionie.

17 kwietnia 2018 r. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął do realizacji projekt Warmińsko-Mazurska Karta Seniora. Służy on realizacji następujących celów:

- zwiększeniu dostępu Seniorom do usług kulturalnych, edukacyjnych, zdrowotnych, rehabilitacyjnych, sportowych, socjalnych, turystyczno-rekreacyjnych oraz innych dedykowanych im usług i produktów przez partnerów projektu;
- promowaniu przedsiębiorców i instytucji jako przyjaznych Seniorom („srebrna gospodarka”);
- zwiększeniu dostępu Seniorom do usług i produktów sprzedawanych przez instytucje i przedsiębiorstwa w całej Polsce – m.in. we współpracy z innymi samorządami województw;
- wsparciu Seniorów poprzez wzmocnienie ich kondycji finansowej;
- promocji Województwa Warmińsko-Mazurskiego jako przyjaznego Seniorom.

Projekt ten spotkał się z pozytywnym odbiorem mieszkańców województwa w wieku powyżej 60 r.ż. W jego promocję aktywnie włączyły się organizacje seniorskie. Do końca 2022 r. wydanych zostało 11 583 karty. Do projektu przystąpiły 43 firmy i instytucje oraz 8 samorządów gminnych i 3 powiaty.

Szczególnym obszarem współpracy jest obszar tematyczny zawarty w **Priorytecie XVI Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej oraz pielęgnowanie polskości**. Samorząd Województwa współpracuje w tym zakresie z organizacjami kombatanckimi i zrzeszającymi osoby represjonowane z regionu, a także organizacjami patriotyczno-historycznymi, młodzieżą szkolną, samorządami oraz służbami mundurowymi.

W roku 2022 po raz drugi zorganizowano uroczyste obchody **Dnia Pamięci Ofiar Obu Totalitaryzmów na Warmii i Mazurach** przypadające na 18 stycznia 2022 r., w związku z Uchwałą Nr XVI/294/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie przyjęcia apelu dotyczącego corocznego czczenia pamięci Ofiar tragedii spowodowanych przez oba totalitaryzmy, do jakich doszło w regionie, w szczególności w latach 1939-1956, w tym w formie honorowania Dnia Pamięci Ofiar Obu Totalitaryzmów na Warmii i Mazurach w dniu 18 stycznia co roku, począwszy od 2021 r. Do realizacji zadania włączono również organizacje pozarządowe, szczególnie zajmujące się tematyką historii okresu wojny i czasów powojennych. Wojewódzkie obchody odbyły się w Działdowie – we współpracy z samorządem miejskim i powiatowym Działdowa.

Przez rok 2022 zrealizowano następujące zadania związane tematycznie z Dniem Pamięci Ofiar Obu Totalitaryzmów na Warmii i Mazurach:

- 20 września 2022 r. w auli widowiskowo-konferencyjnej im. Anny Wasilewskiej w Olsztynie z inicjatywy Samorządu Województwa rozpoczęto cykl „Spotkań z historią”. Pierwsze spotkanie z tego cyklu odbyło się pod hasłem „Sybiracy na Warmii i Mazurach”.

Zorganizowano je w związku z rocznicami napaści Niemców i Rosjan na Polskę oraz przypadający na dzień 17 września Dniem Sybiraka. W spotkaniu oprócz młodzieży uczestniczyli przedstawiciele organizacji kombatanckich, szczególnie zaś Związku Sybiraków. Spektakl taneczny został przygotowany przez kętrzyńskie Stowarzyszenie Hip Hop Mazury.

- współfinansowano wydruk II. wydania publikacji popularno-naukowej o historii ofiar i więźniów niemieckiego i sowieckiego obozu w Działdowie pt. „Wielofunkcyjny niemiecki obóz Soldau 1939-1945. Monografia” autorstwa dr. Radosława Wiśniewskiego.

Inne działania w obszarze **podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej oraz pielęgnowania polskości** to:

- w kwietniu Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przekazał laureatom konkursu z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Handlowych im. Polaków Spod Znaku Rodła w Olsztynie z okazji 100-lecia założenia Związku Polaków w Niemczech cztery nagrody w formie książek i gadżetów promujących Samorząd Województwa W-M;
- w kwietniu przekazano 2 używane zestawy komputerowe do biura Zarządu Okręgu ZIW RP w Olsztynie;
- w maju uczestniczono w obchodach Święta Dzieci Wojny w Mrągowie oraz obchodach 87. rocznicy śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego w Olsztynie;
- we wrześniu 2022 r. uczestniczono w uroczystych obchodach 83. rocznicy wybuchu II wojny światowej w Nowym Mieście Lubawskim przy pomniku znajdującym się w miejscowości Nawra w Gminie Nowe Miasto Lubawskie, który jest najważniejszym obiektem w powiecie nowomiejskim oddającym cześć Polakom, którzy poświęcili własne życie za wolność Ojczyzny. Jest to miejsce zbiorowej pamięci znane wszystkim mieszkańcom Nowego Miasta Lubawskiego i okolic.
- w październiku zorganizowano spotkanie integracyjno –informacyjne dla Stowarzyszenia Polaków Represjonowanych Przez III Rzeszę z województwa;
- uczestnictwo w VIII. Wojewódzkim Zjeździe Delegatów Warmińsko-Mazurskiego Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej BWP;
- grudzień uczestnictwo w spotkaniach świąteczno-opłatkowych Stowarzyszenia Dzieci Wojny w Polsce, Oddział w Mrągowie, Niezależnego Związku Żołnierzy AK w Olsztynie;
- podczas całego roku wysyłano listy gratulacyjne dla kombatantów, mieszkańców naszego regionu obchodzących urodziny na podstawie list przekazanych przez Związek Inwalidów Wojennych oddział Olsztyn oraz Muzeum Powstania Warszawskiego.

3. Realizacja zadań publicznych w zakresie inicjatywy lokalnej.

W 2022 roku do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie wpłynął jeden wniosek w ramach tzw. inicjatywy lokalnej, unormowanej prawnie w art. 19 b ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Organizacją zgłaszającą wniosek było Stowarzyszenie Iławski Instytut Idei, natomiast inicjatywa dotyczyła zakupu

edukacyjnych zestawów do edycji genów wraz z akcesoriami umożliwiającymi wykonywanie doświadczeń w celu organizacji zajęć z zakresu biologii syntetycznej. Wniosek został rozpatrzony pod względem formalnym i merytorycznym, zgodnie kryteriami wynikającymi z załącznika do Uchwały Nr XVI/279/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. Inicjatywa pozytywnie przeszła proces weryfikacji formalnej, natomiast merytoryczna ocena jej zawartości była negatywna.

4. Wsparcie działalności organizacji pozarządowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2014-2020 (wybrane informacje)

Analizując informację nt. aktywności organizacji pozarządowych w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2014-2020 (stan na dzień 31.12.2022 r.) stwierdzić należy, że:

- 1) 20,64 % wszystkich wniosków o dofinansowanie złożonych w ramach wszystkich działań i poddziałań RPO są to wnioski organizacji pozarządowych (1 768 wniosków na 8 567 ogółem).
- 2) 17,86 % dofinansowanych projektów (wg rozstrzygnięć) są to projekty organizacji pozarządowych (877 NGO na 4 910 ogółem), natomiast wg zawartych umów wskaźnik ten wynosi 20,76% (815 umów z NGO na 3 926 wszystkich umów).
- 3) Wartość środków UE pozyskanych przez organizacje pozarządowe w ramach w/w projektów to 1 227 862 090,87 zł (29,04% wartości dofinansowań ogółem).
- 4) Najwięcej dofinansowanych projektów organizacji pozarządowych było w zakresie następujących działań/poddziałań RPO:
 - a) pod względem liczby dofinansowanych projektów: 11.1.1 *Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym - projekty konkursowe* – 165 projektów (38,73% wszystkich umów), 11.2.3 *Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym - projekty konkursowe* – 173 projekty (56,35% wszystkich umów), 2.2.1 *Podniesienie jakości oferty edukacyjnej ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych uczniów - projekty konkursowe* – 72 projekty (27,91% wszystkich umów);
 - b) pod względem % dofinansowanych projektów (dot. wszystkich projektów) :
 - ✓ 100% projektów realizowały organizacje pozarządowe w ramach działań/poddziałań: 11.2.2 *Ułatwienie dostępu do usług zdrowotnych* - projekt ZIT Olsztyn, 10.5 *Wsparcie pracowników i osób zwolnionych poprzez działania outplacementowe* oraz 6.2.2 *Szlaki wodne i nabrzeża*;
 - ✓ powyżej 70 % projektów realizowały organizacje pozarządowe w ramach działań/poddziałań: 11.2.1 *Wsparcie przedsiębiorczości społecznej* (87,50%), 11.1.3 *Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym - projekt ZIT Ełk* (71,43%), 11.2.4 *Ułatwienie dostępu do usług społecznych* – projekt ZIT Olsztyn (77,05%), 10.3 *Rozwój samozatrudnienia* (73,08%),

OBSZAR WSPÓŁPRACY:
WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY WSPÓŁPRACY, TWORZENIA
WARUNKÓW DO SPOŁECZNEJ AKTYWNOŚCI

1. Kampania społeczna „Wspieram Region” – przekaz 1% podatku OPP z Warmii i Mazur.

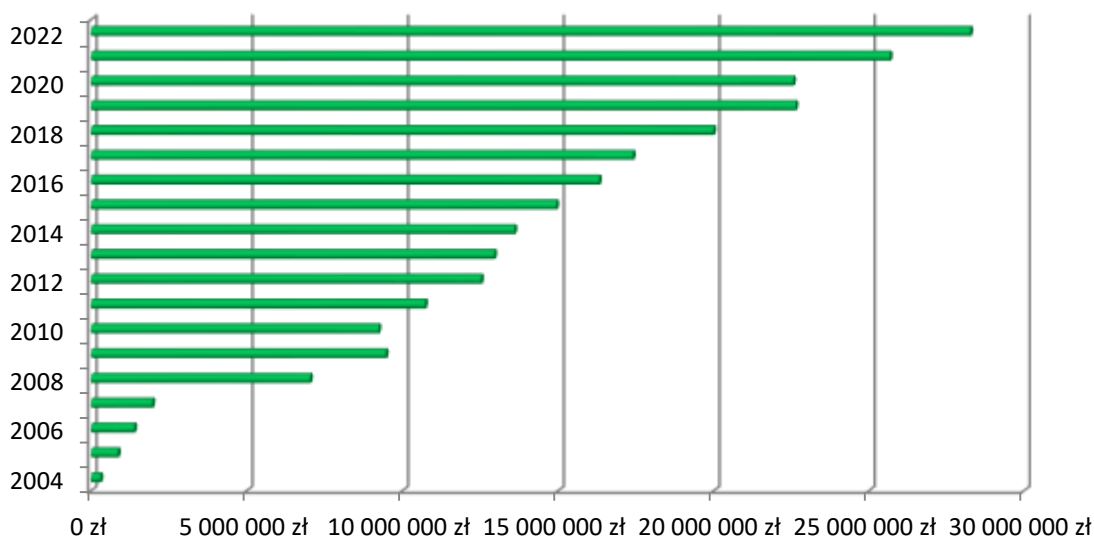
Od 2003 r. możemy przekazywać 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na rzecz organizacji posiadających status pożytku publicznego (OPP), aby wesprzeć ich działalność statutową. Co roku z możliwości tej korzysta coraz więcej mieszkańców Warmii i Mazur (w 2022 r. – 528 tys., w 2021 r. – 500 tys., w 2020 – 490 tys., 2019 – 470 tys. osób, 2018 - 462 tys., a w 2017 - 440 tys. osób). W 2022 r. 317 OPP z Warmii i Mazur (w 2021 – 317, w 2020 – 312, w 2019 – 322, w 2018 – 327, w 2017 – 313) uzyskały łącznie 5 569 tys. zł (w 2021 - 5 548 tys. zł, w 2020 – 5 275 tys. zł, w 2019 - 5 243 tys. zł, w 2018 – 4 782 tys. zł, w 2017 r. - 4 567 tys. zł) zadeklarowanych przez mieszkańców naszego regionu. Łącznie podatnicy z naszego województwa zadeklarowali 1% podatku 2 732 organizacjom, a była to kwota 28 263 tys. zł (w 2021 - 25 665 tys. zł, w 2020 – 22 550 tys. zł, w 2019 - 22 625 tys. zł, w 2018 - 19 978 tys. zł, w 2017 - 17 394 tys. zł). Należy podkreślić utrzymującą się w tym zakresie tendencję wzrostową - co roku kwota zadeklarowanego 1% dla OPP rośnie (poniżej zamieszczono wykres ukazujący kwoty podatku dochodowego zadeklarowane OPP przez podatników – mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2004-2022).

Aby zwiększyć udział mieszkańców Warmii i Mazur w przekazywaniu 1% podatku organizacjom pożytku publicznego działającym w regionie, co roku Samorząd Województwa przeprowadzał kampanię zachęcającą podatników do pozostawiania swojego 1% podatku w regionie (kampania realizowana od 2010 r. w różnych formach). Organizatorem akcji społecznej „Wspieram Region – Kocham Wspieram – mój 1% dla organizacji pożytku publicznego z Warmii i Mazur” był głównie Departament Koordynacji Promocji. W roku 2022 kampania nie była realizowana.

W ramach zadania wykonane były następujące działania:

- 1) umieszczono treści dotychczas dostępne na stronie „Wspieram region” na nowej stronie Invest.warmia.mazury.pl – jako podstronę z adresem wspieram.warmia.mazury.pl;
- 2) Zaktualizowano – jak co roku – dostępną obecnie na podstronie Wspieram.warmia.mazury.pl bazę organizacji pożytku publicznego z województwa warmińsko-mazurskiego oraz informacje na temat działań realizowanych w latach ubiegłych w ramach akcji.

Kwoty 1% podatku dochodowego od osób fizycznych zadeklarowane Organizacjom Pożytku Publicznego przez podatników województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2004-2022

2. Szkolenia, konferencje, seminaria, spotkania informacyjne wzmacniające kompetencje członków organizacji pozarządowych, aktywnych liderów lokalnych.

1) Forum Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Forum Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego odbyło się 10 października 2022 r. w Olsztynie. W wydarzeniu uczestniczyło ok. 80 osób. Jak co roku miało ono charakter merytoryczny (tym razem dotyczyło głównie działalności organizacji strażniczych) oraz uroczysty (Gala Konkursu *Godni Naśladowania*). Wydarzenie odbywało się w ramach projektu partnerskiego Elbląskiego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych i Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego pn. „Kuźnia Ekspertów”.

2) W obszarze rynku pracy i aplikowania o fundusze europejskie:

W ramach **Priorytetu II Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy** w celu rozwoju warunków sprzyjających skutecznej aplikacji organizacji pozarządowych o środki EFS+ oraz zwiększanie jakości realizowanych zadań publicznych, w 2022 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie nie organizował spotkań informacyjnych, poświęconych ogłaszanym konkursom RPO, co było spowodowane troską o zdrowie i bezpieczeństwo potencjalnych beneficjentów (unikanie dużych skupisk ludzkich celem prewencji przed zarażeniem

koronawirusem). W razie potrzeby udzielane były dodatkowe wyjaśnienia w ramach konsultacji telefonicznych, mejlowych i indywidualnych spotkań w siedzibie WUP.

W ubiegłym roku zorganizowano jedno szkolenie dla beneficjentów RPO, ale było ono skierowane wyłącznie do pracowników powiatowych urzędów pracy. Dlatego też nie wzięli w nim udziału przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Nie organizowano działań edukacyjnych w ramach PO WER z uwagi na brak naborów. Nie zorganizowano również powyższych działań w ramach EFS+ z uwagi na znaczące opóźnienie w programowaniu FEWiM i związany z tym brak naborów.

Z uwagi na dobiegający do końca okres programowania 2014-2020, Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w 2022 roku ogłosił już tylko trzy nabory na projekty konkursowe w Działaniu 10.4 RPO WiM (pomoc w powrocie lub wejściu na rynek pracy osobom opiekującym się dziećmi do lat 3). W odpowiedzi na ogłoszone konkursy, organizacje pozarządowe przygotowały 26 wniosków spośród wszystkich 108 złożonych spełniających warunki formalne (ok. 24% wszystkich wniosków). We wskazanym zakresie zawarto 10 umów z NGO.

Nie ogłoszono naborów w ramach PO WER (EFS), ani w ramach FEWiM (EFS+).

3) W obszarze rozwoju kultury fizycznej:

W ramach **Priorytetu III Rozwój kultury fizycznej** 24 listopada 2022 r. Samorząd Województwa zorganizował konferencję pn. ***Sport i Turystyka Bez Barrier – Dobre Praktyki Dla Samorządów I Organizacji Pozarządowych***. Część wykładowa obejmowała tematy: Turystyka osób z niepełnosprawnościami, innowacja czy norma; Doświadczenia i wnioski wynikające z projektu „Sport bez barier” realizowanego w ramach Erasmus+ Sport oraz omówienie działań „Mazury bez barier”, realizowanych przez Mazurski Park Krajobrazowy w ramach projektu „Obszar chroniony, obszar dostępny”. Podczas części warsztatowej podjęto zagadnienia dotyczące dostosowania materiałów promocyjnych i informacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz dostępności architektonicznej obiektów sportowych dla osób z różnymi niepełnosprawnościami.

4) Pozostałe szkolenia, konferencje, działania mające wpływ na rozwój aktywności społecznej realizowane przy wsparciu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego – w ramach zadań zleconych z zakresu rozwoju sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego

Otwarty konkurs ofert w ramach **Priorytetu XIII Rozwój sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego** na realizację zadań przyczyniających się do rozwoju sektora pozarządowego w roku 2022 obejmował następujące zadania (z wyłączeniem rozwoju wolontariatu):

- **Edukacja organizacji pozarządowych** w zakresie m.in. pozyskiwania środków finansowych innych niż z dotacji, wsparcia działalności merytorycznej organizacji.
- **Wsparcie utworzenia lub działania** w pierwszym roku centrum organizacji pozarządowych/ rozwoju aktywności społecznej
- **Edukacja obywatelska** młodzieży szkolnej, w tym wsparcie współpracy szkół i organizacji pozarządowych.

- **Wsparcie rozwoju działalności rzeczniczej** organizacji pozarządowych, w tym ich reprezentacji.

W zakresie zadań wymienionych powyżej w roku 2022 zlecono organizacjom pozarządowym 10 zadań. Organizacje zrealizowały następujące działania: Federacja FOSa zorganizowała szkolenia dla organizacji pozarządowych dot. fundraisingu, Oddział Powiatowy Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Olsztynie przeszkolił swoje jednostki OSP, Federacja Uniwersytetów Trzeciego Wieku Warmii i Mazur przeprowadziła szkolenia dla liderów UTW w kolejnej edycji „Szkoty Liderów”, Fundacja Zaprojektowane do Działania zrealizowała kampanię edukacyjną w szkołach dot. informacji w Internecie, dofinansowana została VII. Edycja Filmowego Konkursu Historycznego Patria Nostra -- Region Północny Fundacji Konkursu Historycznego Patria Nostra, Warmińsko-Mazurski Oddział Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w Olsztynie zorganizował wydarzenie "Z kart medialnej historii Warmii i Mazur" – w ramach jubileuszu 70-lecia Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, wsparto działalność Rady Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego, a także funkcjonowanie Centrum Organizacji Pozarządowych w Olecku.

5) „Kuznia Ekspertów – wsparcie III sektora Warmii i Mazur” (2021-2023)

W roku 2021 r. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego na zaproszenie Elbląskiego Stowarzyszenia Wspierani Inicjatyw Pozarządowych przystąpił do projektu partnerskiego realizowanego w ramach programu Aktywni Obywatele-Fundusz Krajowy, finansowanego z Funduszy EOG pod nazwą: „Kuznia Ekspertów – wsparcie III sektora Warmii i Mazur” (ESWIP jest liderem i dysponentem dofinansowania). Celem projektu jest wsparcie organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego. W ramach projektu w roku 2022 zrealizowano bezpłatne doradztwo i szkolenia dla NGO (w Olsztynie, Elblągu i w Ełku), m.in. z zakresu księgowości NGO, praktycznego zarządzania projektem, warsztaty medialne w działalności społecznej, opracowywania programów współpracy JST z NGO, jak skutecznie działać w KGW. Realizowano zadania animacyjne, konsultacyjne i związane z analizą działalności sektora pozarządowego w regionie. Pod koniec roku ogłoszono konkurs dla NGO i grup nieformalnych na realizację miniprojektów.

Działania skierowane są do wszystkich organizacji i grup nieformalnych z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, w szczególności do młodych organizacji, z terenów wiejskich, prowadzących działalność strażniczą lub realizujących wsparcie dla grup defaworyzowanych. Działaniami objęto również obszar wsparcia powstawania i działalności rad działalności pożytku publicznego w powiatach i gminach oraz gminnych i powiatowych rad organizacji pozarządowych.

6) Działania w zakresie wsparcia informacyjnego, edukacyjnego organizacji pozarządowych dot. konkursów na dofinansowanie projektów z funduszy UE w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Zespół Promocji RPO prowadził niezmiennie działania zarówno informacyjne, jak i promocyjne, których głównym celem było zwiększenie absorpcji środków RPO WiM 2014-2020 i wzrost świadomości mieszkańców Warmii i Mazur na temat Funduszy Europejskich. Jednym z adresatów podejmowanych działań były także organizacje pozarządowe. W 2022 r. zrealizowano:

- kampanie promocyjne prowadzone w mediach (telewizje, prasa i Internet); spośród ogłoszonych w ubiegłym roku naborów, w 5 konkursach organizacje pozarządowe mogły ubiegać się o dofinansowanie, dlatego też kampanie były skierowane także do tej grupy odbiorców.
- szkolenia dla beneficjentów Programu, w których uczestniczyły 542 osoby, wśród których byli także przedstawiciele organizacji pozarządowych.
- konferencję stacjonarną pn. Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur. Aktualne kompetencje – satysfakcjonująca praca, pozytywne relacje, która odbyła się 26 października 2022 r. W konferencji uczestniczyło 147 osób, wśród których byli także przedstawiciele organizacji pozarządowych.
- wraz z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, w województwie warmińsko-mazurskim zorganizowano Dni Otwarte Funduszy Europejskich; tegoroczna edycja odbyła się 7-9 października 2022 roku i miała charakter hybrydowy. Przedstawiciele organizacji pozarządowych będący beneficjentami RPO WiM 2014-2020 przygotowali atrakcje dla odwiedzających.
- systematyczną wysyłkę newslettera serwisu rpo.warmia.mazury.pl; newsletter subskrybuje około 2 050 osób, wśród których są także przedstawiciele organizacji pozarządowych.
- wdrożono usługę marketing automation, której celem było zaangażowanie użytkowników (w tym dla przedstawicieli organizacji pozarządowych) do obserwowania informacji na nowej stronie FEWiM (subskrybcja web push); pozyskiwanie nowych użytkowników; zwiększenie bazy subskrybentów newslettera; zwiększenie zainteresowania użytkowników mediami społecznościowymi.

Zespół Sieci Punktów informacyjnych Funduszy Europejskich udzielił w 2022 r. różnymi kanałami tj. drogą telefoniczną, mailową, poprzez kontakt bezpośredni, podczas mobilnych punktów informacyjnych i dyżurów ok.150 konsultacji przedstawicielom organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie - zapytania dotyczyły dofinansowania działań, konkursów dostępnych w ramach Krajowych i Regionalnych Programów Operacyjnych, a ponadto:

- zorganizowano 5 spotkań informacyjnych w formie webinarów o różnej tematyce (Poddziałanie 9.3.4 Infrastruktura edukacji ogólnokształcącej; Wsparcie instytucji kultury poddziałanie 6.1.2 Instytucje kultury (schemat A); Poddziałanie 11.2.3 Ułatwianie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym- projekty konkursowe; Rozliczanie wniosków realizowanych z EFRR; Działanie 5.3 Ochrona różnorodności biologicznej) skierowanych również do NGO (NGO widniały w katalogu beneficjentów).

- zorganizowano stoiska info-promo podczas targów, konferencji i innych wydarzeń odbywających się na terenie całego województwa, gdzie odbiorcami i uczestnikami byli przedstawiciele NGO (Jarmark Wileński, XXXVII Festiwal Kultury Wileńskiej „Kaziuki-Wilniuki; Dywicki Jarmark Wielkanocny; Jarmark Ludowy w Jezioranach; XIV Warmiński Kiermas Tradycji, Dialogu, Zabawy; Konferencja „Forum Rewitalizacji i Rozwoju Miast”).

3. Wsparcie rozwoju wolontariatu.

Jednym z zadań **Priorytetu XIII Rozwój sektora pozarządowego w województwie warmińsko-mazurskim** jest: **rozwój wolontariatu w województwie warmińsko-mazurskim** (poprzez promocję i rozwój wolontariatu w szczególności wśród młodzieży, promowanie postaw wolontariackich – np. realizacja kampanii społecznej, obchody Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, organizację praktyk wolontariackich). Zaangażowanie w wolontariat jest podstawą rozwoju organizacji pozarządowych i aktywnego społeczeństwa. Jest to podkreślane w dokumentach strategicznych regionu, jako ważny czynnik rozwoju kapitału społecznego. Dodatkowo jego wartość pokazał okres pandemii, gdzie grupy wolontariuszy wspierały potrzebujących w tym trudnym okresie. Znaczenie wolontariatu, a przede wszystkim postaw bezinteresownego zaangażowania społecznego społeczeństwo naszego kraju pokazało w momencie napaści Rosji na Ukrainę 24 lutego br. i licznego napływu uchodźców wojennych z tego kraju do Polski.

Udział wolontariuszy oraz zaangażowanie pracy społecznej członków organizacji w realizacji zadań publicznych jest również **kryterium strategicznym wyboru ofert** konkursowych we wszystkich obszarach współpracy.

Jak co roku Samorząd Województwa wsparł i włączył się w organizację obchodów Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, przypadającego na 5 grudnia. Uroczystość wojewódzką zorganizowano w Olsztynie, w Kuźni Społecznej, a uczestniczyło w wydarzeniu ok. 120 osób związanych z wolontariatem. Podczas tego wydarzenia Regionalne Centrum Wolontariatu z Elbląga uhonorowało wolontariuszy z Warmii i Mazur, laureatów regionalnego etapu konkursu „Barwy Wolontariatu”. Konkurs jest okazją, aby w szczególny sposób podziękować wolontariuszom, na co dzień pracującym w różnych środowiskach, pokazać wielobarwność i różnorodność działań społecznych i aktywności wolontariuszy, którzy są obecni niemalże we wszystkich sferach życia społecznego. Podczas wydarzenia zaprezentowano różne formy wolontariatu oraz przeprowadzono dyskusję nt. wyzwań, warunków rozwoju wolontariatu w regionie, wykorzystując do tego metodę world cafe – dyskusja moderowana przy stolikach.

„Barwy Wolontariatu” to konkurs realizowany od roku 2001 przez Stowarzyszenia Centrum Wolontariatu w Polsce. Konkurs jest okazją, by w szczególny sposób podziękować wolontariuszom, na co dzień pracującym w różnych środowiskach, pokazać wielobarwność i różnorodność działań społecznych i aktywności wolontariuszy, którzy są obecni niemalże we wszystkich sferach życia społecznego. Na Warmii i Mazurach etap regionalny organizuje Regionalne Centrum Wolontariatu z Elbląga przy współpracy z Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego, w ramach dotacji celowej oraz pod patronatem Marszałka Województwa. W 2022 roku odbyła się XXII. edycja Konkursu. Udział w konkursach (etap regionalny i ogólnopolski) to wkład w promocję

kultury pomagania w Polsce. Konkurs skierowany jest do wolontariuszy, osób korzystających z ich pomocy, przedsiębiorstw, które realizują program wolontariatu pracowniczego, organizacji pozarządowych i instytucji publicznych współpracujących z wolontariuszami i wspierających ruch wolontarystyczny w Polsce. W 2022 roku do konkursu zgłoszono 50 kandydatur (w 2019 roku - 43 wolontariuszy, w 2020 roku - 22 kandydatury, w 2021 roku - 45 kandydatur). Trzy najlepsze kandydatury są zgłaszane do konkursu ogólnopolskiego „Barw Wolontariatu”. Wyboru laureatów dokonuje kapituła, składająca się z przedstawicieli samorządu województwa oraz organizacji pozarządowych.

Należy podkreślić, że wolontariat jest również tematem innych zadań zleczanych z różnych obszarów współpracy wskazanych w programie.

Kolejnym konkursem promowanym przez Samorząd Województwa, który nagradza młodzież za aktywność wolontariacką, jest Samorządowy Konkurs Nastolatków *Ośmiu Wspaniałych* Fundacji *Świat na Tak* z Warszawy. *Ośmiu Wspaniałych* to również metoda wychowawcza, której celem jest promowanie pozytywnych, prospołecznych postaw młodzieży, działalności na rzecz innych, upowszechnianie wzajemnej życzliwości i współpracy, jako antidotum na agresję i brutalizację życia. Przedstawiciele Samorządu Województwa uczestniczą od lat w rozstrzygnięciach tego konkursu w powiecie ostródzkim, gminie Ostróda oraz mieście Ostróda, przekazując również na ten cel drobne upominki dla młodych wolontariuszy.

W ramach otwartego konkursu ofert w roku 2022 dofinansowano 11 zadań mających na celu rozwój i promocję wolontariatu, dotacja: 91 840 zł – wsparto m.in. organizację podziękowania wolontariuszom, w tym wolontariuszom Fundacji „Przyszłość dla Dzieci” oraz w ramach konkursu „Barwy Wolontariatu”, akcje wolontariackie w Mrągowie i w Ełku, szkolenie wolontariuszy Olsztyńskiego Telefonu Zaufania, działalność Aktywnych Szkolnych Klubów Wolontariatu w powiecie ełckim, organizację wolontariatu przyrodniczego w Ośrodku Rehabilitacji Ptaków w Bukwałdzie, rozwój wolontariatu młodzieżowego Fundacji „Borussia”, organizację wolontariatu przez Stowarzyszenie „Mniej Marzenia” w Lidzbarku Warmińskim. Wsparto również organizację wolontariatu na rzecz uchodźców wojennych z Ukrainy Federacji FOSA współpracującej w tym zakresie z Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Olsztynie.

4. Młodzieżowy Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Ważnym wydarzeniem roku 2022 w obszarze działań podejmowanych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego na rzecz młodzieży (również we współpracy z organizacjami pozarządowymi) jest powołanie składu utworzonego w grudniu 2021 r. Młodzieżowego Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego i tym samym rozpoczęcie działalności jego I kadencji. Młodzieżowy Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest organem kolegialnym o charakterze inicjatywnym, konsultacyjno-doradczym i wnioskodawczym, głównie dla organów samorządu województwa warmińsko-mazurskiego. Cele i zadania Młodzieżowego Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego są wskazane w jego Statucie,

ustanowionym Uchwałą Nr XXXIII/500/21 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie utworzenia Młodzieżowego Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz nadania mu statutu. W jego skład na podstawie Uchwały nr 25/313/22/VI Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 maja 2022 r. wchodzi dwudziestu sześciu członków, w wieku 13-20 lat, reprezentujących prawie wszystkie powiaty naszego województwa. Kadencja Młodzieżowego Sejmiku trwa 2 lata. Uroczysta inauguracja działalności Młodzieżowego Sejmiku miała miejsce 13 czerwca 2022 r. Podczas I sesji zostało wybrane pięcioosobowe Prezydium. Powołano również następujące komisje problemowe: Komisję ds. zdrowia i sportu, Komisję ds. aktywności społecznej i obywatelskiej młodzieży, Komisję ds. edukacji i kultury, Komisję ds. ekologii, a także Zespół ds. promocji Młodzieżowego Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

5. Konkursy promujące aktywnych liderów i działalność społeczną.

1) XIX edycja Konkursu „Godni Naśladowania”

Konkurs "Godni Naśladowania" organizowany jest od 2004 r. przez Radę Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego we współpracy z Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Co roku patronat nad konkursem obejmuje Marszałek Województwa WM, a Samorząd Województwa funduje nagrody finansowe dla laureatów (w 2022 r. w wysokości łącznie ok. 11 000 zł). Celem konkursu jest upowszechnianie na poziomie regionalnym i lokalnym aktywności obywatelskiej i społecznej prowadzonej przez organizacje pozarządowe, grupy nieformalne oraz działacze społecznych. Ponadto konkurs promuje działania samorządów oraz przedsiębiorców, którzy podejmują i rozwijają współpracę z podmiotami obywatelskimi na rzecz dobra wspólnego.

W roku 2022 odbyła się już 19. edycja Konkursu. Odbył się on w 4 kategoriach. Wpłynęło 30 wniosków, które przekazano do oceny merytorycznej Kapitulie Konkursu:

- 1) Organizacja Godna Naśladowania (14 nominowanych organizacji);
- 2) Pozarządowiec Godny Naśladowania (10 nominowanych);
- 3) Samorząd Godny Naśladowania (2 nominacje) oraz
- 4) Przedsiębiorca Godny Naśladowania (4 nominacje).

Przyznano 5 statuetek i 7 wyróżnień.

2) Nagroda Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie pomocy i integracji społecznej.

W listopadzie 2022 roku w Auli Widowiskowo-Konferencyjnej im. Anny Wasilewskiej w Olsztynie w trakcie Gali nagrodzeni zostali laureaci XXII edycji Nagrody Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie pomocy i integracji społecznej. Podczas listopadowej gali Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego po raz kolejny uhonorował pracowników pomocy i integracji społecznej, aktywnych liderów organizacji

pozarządowych oraz instytucje i zespoły pracownicze wyróżniające się innowacyjnymi i twórczymi rozwiązaniami w dziedzinie pomocy i integracji społecznej. W roku sprawozdawczym 2 przedstawiciele organizacji pozarządowych zostało uhonorowanych nagrodami indywidualnymi, a jedna organizacja otrzymała nagrodę zespołową tj.: Uniwersytet Trzeciego Wieku w Nowym Mieście Lubawskim

3) Nagrody Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury oraz szczególne zaangażowanie w pracę na rzecz kultury.

29 września 2022 roku w Auli Widowiskowo-Konferencyjnej im. Anny Wasilewskiej w Olsztynie odbyła się Wojewódzka Inauguracja Roku Kulturalnego 2022/2023. To wyjątkowe, odbywające się rokrocznie święto ludzi kultury jest doskonałą sposobnością nie tylko do podsumowania osiągnięć minionego roku w obszarze kultury, promowania artystów, twórców oraz ich dokonań, podejmowanych inicjatyw kulturalnych, ale również wyjątkową okazją, uhonorowania osób, które nierozzerwalnie związane są z dziedzictwem kulturowym naszego regionu. W trakcie uroczystości zostały wręczone nagrody i wyróżnienia Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Wśród uhonorowanych osób znalazły się osoby od lat związane z sektorem pozarządowym, w tym m.in.:

Osoby zgłoszone przez organizacje pozarządowe:

- ✓ Towarzystwo Kultury Teatralnej Warmii i Mazur (Wojciech Altmajer, Grzegorz Piotrowski, ks. Witold Twardzik)
- ✓ Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Areszt Sztuki (Andrzej Waszczuk, Elżbieta Fabisiak)
- ✓ Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Pojezierze oddział w Barczewie (Wojciech Zenderowski, Chór "Moderato")
- ✓ Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Zarząd Okręgu w Olsztynie (Krzysztof Dąbkowski)

Zgłoszone organizacje pozarządowe:

- ✓ Centrum Spotkań Europejskich Światowid w Elblągu (Elbląskie Towarzystwo Kulturalne)

4) Nagroda Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego „Laur Najlepszym z Najlepszych” dla osoby, instytucji lub firmy z regionu, które wyróżniły się na forum krajowym lub międzynarodowym, osiągnęły sukces i zostały docenione przez niezależne gremia lub przyczyniły się do promocji regionu w kraju oraz na świecie.

28 kwietnia 2022 roku w Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej odbyła się Gala, podczas której przyznano Laury za osiągnięcia z 2021 roku. Była to okazja, by uhonorować mieszkańców Warmii, Mazur i Powiśla, którzy osiągają sukcesy na arenie ogólnopolskiej, europejskiej i światowej. W dziesięciu kategoriach wybrano 29 laureatów, wśród nich znalazło się 3 przedstawiciele sektora pozarządowego, w poniższych kategoriach:

SPOŁECZEŃSTWO:

- ✓ Prezes Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Zdrowia „Jesteśmy Razem” z siedzibą w Górowie Iławeckim - prowadzi działania na rzecz osób niepełnosprawnych, starszych i wykluczonych.
- ✓ Zakład Aktywności Zawodowej w Ostródzie - utworzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Ostródzie. Zajmuje się rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych.

OSOBOWOŚĆ:

- ✓ Jolanta Dakowska - konsekwentnie tworzy młodzieżowe kluby wolontariatu i krzewi wrażliwość na rzecz drugiego człowieka. Od 12 lat jest członkiem Polskiego Czerwonego Krzyża.

6. Wzmacnianie organizacji pozarządowych w zakresie współpracy międzynarodowej.

W 2022 r. sporządzono 10 Biuletynów Informacyjnych „Warmia i Mazury, Polska, UE”. Biuletyny te zawierały 262 informacje. Na Biuletyn składają się informacje uzyskane, m.in. z Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce i Sieci informacji europejskiej Eurodesk oraz wiadomości otrzymane dzięki wsparciu Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli i Domu Polski Wschodniej. Biuletyny przekazywane są Radnym Sejmiku przed każdą sesją Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz rozsyłane drogą mailową do 317 podmiotów (ngo, jst, pracodawcy, urzędy pracy, biura karier, jednostki edukacyjne, osoby prywatne itp.). Ponadto dodatkowo w 2022 r. opublikowano na stronie internetowej pięć informacji.

Kolejnym zaplanowanym działaniem była pomoc w pozyskiwaniu partnerów zagranicznych do realizacji międzynarodowych zadań w zakresie potrzeb zgłaszanych przez organizacje pozarządowe. Było to realizowane poprzez przekazywanie organizacjom pozarządowym informacji o możliwościach uczestnictwa w międzynarodowych projektach, konkursach, stypendiach, stażach itp., które zawarte były w przekazywanych im biuletynach informacyjnych. W 2022 roku zamieszczono 97 takich informacji.

W ramach współpracy międzynarodowej zaplanowano również: Wzajemne informowanie oraz w miarę możliwości, zapraszanie organizacji pozarządowych do uczestnictwa w przedsięwzięciach międzynarodowych Samorządu Województwa, które dotyczą sektora pozarządowego oraz przedstawicieli Samorządu Województwa do uczestnictwa w przedsięwzięciach o charakterze międzynarodowym realizowanych przez organizacje pozarządowe.

W 2022 roku w realizację działania wpisały się następujące wydarzenia:

- 1) Doroczne Forum Interesariuszy Euroregionu Bałtyk, zrealizowane 8 grudnia 2022 r. w Olsztynie we współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin RP Euroregion Bałtyk. Do udziału w wydarzeniu zaproszono 4 organizacje. Kwota z budżetu Województwa wydatkowana na realizację forum wyniosła 12 973,60 zł
- 2) Organizacja Spotkania Partnerów i Przyjaciół Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego realizujących współpracę międzynarodową. Cykliczne wydarzenie, które odbyło się 9 grudnia 2022 r. w Olsztynie. Przedsięwzięcie miało na celu podsumowanie działalności międzynarodowej samorządu województwa i podziękowanie partnerom zaangażowanym w projekty DWM. Do udziału w wydarzeniu zaproszono m.in. przedstawicieli 14 organizacji pozarządowych. Ostatecznie w wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele 7 organizacji pozarządowych. Z budżetu województwa na realizację wydarzenia wydatkowano kwotę 26 250,78 zł

Osiągnięte wskaźniki:

Wskaźniki	2022
1) Liczba informacji uzyskanych przez Departament Współpracy Międzynarodowej przekazanych Radzie Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz radom powiatowym (379)	262
2) Liczba zidentyfikowanych partnerów zagranicznych do międzynarodowych projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe i informacje o grantach, stypendiach, konkursach (232)	97 (informacje o grantach, stypendiach, konkursach)
3) Liczba międzynarodowych przedsięwzięć samorządu regionalnego dotyczących sektora pozarządowego, o których poinformowano organizacje pozarządowe (1)	2
4) Liczba międzynarodowych przedsięwzięć organizacji pozarządowych, o których poinformowano samorząd regionalny (5)	1
5) liczba organizacji pozarządowych, które wzięły udział w przedsięwzięciach samorządu regionalnego dotyczących sektora pozarządowego (17)	7

7. Wsparcie rozwoju infrastruktury przeznaczonej na działalność społeczną organizacji pozarządowych.

Dofinansowanie organizacjom pozarządowym, ze środków PFRON, robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów.

Ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w ramach dofinansowania robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w 2022 roku zostało przyznane dofinansowanie:

IKS – INTEGRACJA – CONAN Integracyjny Klub Sportowy w Giżycku na „Montaż windy w istniejącym szybie budynku Ośrodka Panorama-Dudki dla osób niepełnosprawnych” w wysokości **135 000,00 zł**.

Dofinansowanie ze środków PFRON i z budżetu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej, których organizatorami są organizacje pozarządowe.

W zakresie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz osób z niepełnosprawnościami, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz z budżetu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, dofinansowano koszty działania sześciu ww. zakładów aktywności zawodowej w kwocie łącznej **5 579 835,00 zł** (wykorzystano kwotę: **5 568 397,36 zł**, co ukazano w tabeli poniżej):

ZAZ	Organizator ZAZ	Wykorzystana kwota dofinansowania (zł)
Zakład Aktywności Zawodowej w Elblągu	Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych	807 428,00
Zakład Aktywności Zawodowej Polskiego Związku Niewidomych w Olsztynie	Zarząd Główny Polskiego Związku Niewidomych w Warszawie	1 183 728,65
Zakład Aktywności Zawodowej w Biskupcu	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną Koło w Biskupcu	1 150 106,00
Zakład Aktywności Zawodowej w Bartoszycach	Stowarzyszenie Integracji Osób Niepełnosprawnych (SION) w Bartoszycach	841 169,00
Zakład Aktywności Zawodowej w Ostródzie	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną Koło w Ostródzie	895 301,00
Zakład Aktywności Zawodowej w Nidzicy	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną Koło w Nidzicy	690 664,71

Na dzień 31 grudnia 2022 r. w ww. Zakładach Aktywności Zawodowej zatrudnionych było łącznie 257 osób, z czego 184 to osoby z niepełnosprawnościami.

8. Rozwój ekonomii społecznej.

Zadanie było realizowane w ramach projektu pozakonkursowego ROPS pt.: „Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach”

Zgodnie z art. 21 pkt 4a ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. do zadań samorządu należy koordynowanie działań na rzecz sektora ekonomii społecznej w regionie. Ponadto zgodnie z założeniami Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 12 sierpnia 2014 r. jednostką odpowiedzialną za koordynację działań związanych z ekonomią społeczną jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. ROPS ma za zadanie koordynować działania władzy publicznej w zakresie realizacji regionalnego programu oraz merytorycznie określać kierunki, preferencje i procedury wsparcia ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w ramach RPO.

W dniu 30 marca 2021 roku Uchwałą Nr 16/168/21/VI Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął Wojewódzki Program Rozwoju Ekonomii Społecznej i Solidarnej Warmia i Mazury 2021-2025. Dokument ten w sposób kompleksowy określa i rekomenduje działania, służące dalszemu rozwojowi ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim.

Jednym z ważniejszych elementów wdrażania ww. Programu jest realizacja projektu pozakonkursowego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej pt. „Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach” w ramach Poddziałania 11.3.2 Koordynacja ekonomii społecznej w regionie RPO WiM 2014-2020.

W 2022 roku ROPS kontynuował realizację III edycji ww. Projektu z zakresu koordynacji ekonomii społecznej w regionie, która potrwa do 30 września 2023 roku. Wartość ww. projektu ogółem wynosi 2 mln zł.

Celem głównym projektu jest rozwój ekonomii społecznej na Warmii i Mazurach poprzez koordynację działań inicjujących i rozwijających współpracę podmiotów i instytucji regionalnych i lokalnych. Grupę docelową w projekcie stanowią pracownicy lokalnych i regionalnych podmiotów działających na rzecz rozwoju ekonomii społecznej.

„Regionalna Platforma Współpracy na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej- sieć kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym (CIS, KIS, WTZ, ZAZ, ŚDS) w województwie warmińsko-mazurskim”:

W 2022 r. kontynuowano organizację spotkań Regionalnej Platformy Współpracy na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej.

W dniach 19-20.05.2022 w Dobrym Mieście odbyło się spotkanie Regionalnej Platformy, którego głównym celem było dalsze wzmacnianie sieci kooperacji podmiotów reintegracyjnych oraz wymiana doświadczeń i informacji w zakresie współpracy międzyinstytucjonalnej podmiotów reintegracyjnych w obszarze usług społecznych. Podczas dwudniowego wydarzenia uczestnicy spotkania zapoznali się z prelekcjami o szerokim spektrum tematycznym w obszarze ekonomii społecznej i solidarnej. W dniach 13-14 października 2022 r. w Mrągowie odbyło się kolejne spotkanie przedstawicieli Regionalnej Platformy Współpracy na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej. Do sieci kooperacji podmiotów reintegracyjnych należą: Kluby Integracji Społecznej, Centra Integracji Społecznej, Zakłady Aktywności Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej oraz Środowiskowe Domy Samopomocy. W 2022 roku Platforma zrzeszała 95 podmiotów ekonomii społecznej. Cyklicznie odbywały się również spotkania członków Rady Programowej Regionalnej Platformy Współpracy na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej (ogółem odbyło się 6 spotkań Rady).

Spotkania Warmińsko-Mazurskiej Sieci Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej i przedstawicieli Regionalnej Platformy Współpracy na Rzecz Rozwoju ES:

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w czterech subregionach funkcjonowały cztery akredytowane ośrodki wsparcia ekonomii społecznej. W 2022 roku odbyły się 4 spotkania monitoringowe Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej dotyczące wymiany informacji i doświadczeń nt. realizowanych projektów, w tym jedno dwudniowe spotkanie Warmińsko-Mazurskiej Sieci OWES.

Wizyty studyjne do podmiotów ekonomii społecznej:

W czerwcu 2022 roku zorganizowano trzy jednodniowe wizyty studyjne dla laureatów konkursu Ambasador Ekonomii Społecznej z 2021 r. W dniu 20 czerwca 2022 r. Zespół Szkół nr 5 im. Karola Brzostowskiego w Ełku udał się na wizytę studyjną do Spółdzielni Socjalnej prowadzącej Przedsiębiorstwo Społeczne pn. Kacze Bagno - Miejsce Inicjatyw Pozytywnych koło Kurzętnika. W dniu 21 czerwca 2022 r. Szkoła Podstawowa nr 311, XI Liceum Ogólnokształcące, Technikum Informatyczno-Ekonomiczne nr 9 w Olsztynie udały się na wizytę studyjną do Stowarzyszenia Łyńskie Centrum Rozwoju AŁNA prowadzącego Przedsiębiorstwo Społeczne pn. Źródłana Wioska w Łynie. W dniu 22 czerwca 2022 r. Zespół Placówek Edukacyjnych w Olsztynie udał się na wizytę studyjną do Przedsiębiorstwa Społecznego „Garncarska Wioska” w Kamionce koło Nidzicy. Głównym celem organizowanych wizyt studyjnych było poznanie dobrych praktyk funkcjonowania PES na terenie Warmii i Mazur. Podczas wizyty studyjnej uczniowie zostali zapoznani z tematyką przedsiębiorczości społecznej oraz szerokim znaczeniem sektora obywatelskiego w rozwoju gospodarki społecznej w Polsce.

W sierpniu 2022 r. współorganizowano i współfinansowano udział przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej w trzydniowym Forum Inicjatyw Lokalnych Polski Wschodniej, które odbyło się w Sułcu (woj. lubelskie). Z województwa warmińsko-mazurskiego udział w warsztatach wzięło 18 osób (przedstawiciele sektora ekonomii społecznej z regionu oraz pracowników OWES i Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej).

Wspierano podmioty ekonomii społecznej i przedsiębiorstwa społeczne w postaci sfinansowania stoisk sprzedażowych i wystawienniczych - 7-10.04.2022 r. podczas Wielkanocnego Jarmarku organizowanego przez Bank Żywności w Olsztynie, 26-28.08.2022 r. podczas Elbląskiego Święta Chleba oraz podczas Bożonarodzeniowego Kiermaszu w Olsztynie zorganizowanym przez Miejski Ośrodek Kultury w Olsztynie. W 2022 roku sfinansowano stoiska przeznaczone dla 5 nowych podmiotów ekonomii społecznej (od początku realizacji III edycji projektu - 17 PES).

Przez cały rok na bieżąco prowadzona i aktualizowana była strona internetowa: es.warmia.mazury.pl z informacjami nt. ekonomii społecznej z całego regionu. Kwartalnie wydawany był także Newsletter dot. ekonomii społecznej.

9. Upowszechnienie „dobrych praktyk” organizacji pozarządowych.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego mając na uwadze wieloletnią, ugruntowaną współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz doceniając wdrażane przez organizacje rozwiązania podczas konferencji/seminariów itp. organizowanych przez ROPS, promuje działania realizowane w obszarze polityki społecznej przez współpracujące organizacje.

W 2022 roku dobre praktyki były upowszechniane podczas niżej wymienionych wydarzeń:

- 1) W dniu 6 października 2022 r. w Auli Widowiskowo-Konferencyjnej im. Anny Wasilewskiej CEiIK odbyła się **III Gala Ekonomii Społecznej na Warmii i Mazurach**. W uroczystościach udział wzięli przedstawiciele środowiska biznesu, organizacje pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej, instytucji rynku pracy oraz środowiska szkolnego i nauki. Nie zabrakło również przedstawicieli władz lokalnych z województwa warmińsko-mazurskiego. Podczas Gali nastąpiło m.in. oficjalnie rozstrzygnięcie Konkursu pn. „Ambasador Ekonomii Społecznej na Warmii i Mazurach” w następujących kategoriach: Samorząd przyjazny ekonomii społecznej, Przedsiębiorstwo przyjazne ekonomii społecznej, Szkoła przyjazna ekonomii społecznej oraz kategorii specjalnej – Markowy produkt PES. Podczas Gali nastąpiło również wręczenie Certyfikatu Znak Promocyjnego Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny” kolejnym podmiotom ekonomii społecznej z regionu. Na dzień 31.12. 2022 roku Znak Zakup Prospołeczny posiadały 23 podmioty ekonomii społecznej.
- 2) 9 września 2022 r. zorganizowano wojewódzką konferencję pn.: **„Zachowania suicydalne dzieci i młodzieży – wyzwania dla ekspertów i rodziców”**. Omówiono, m.in. tematy z zakresu: problemu autoagresji, prewencji suicydalnej młodzieży LGBT+, przeciwdziałania depresji młodzieży szkolnej, profilaktyki zachowań ryzykownych, interwencji kryzysowych w stosunku do osób mówiących o samobójstwie oraz tych po próbie samobójczej, elementów terapii po zamachu na własne życie. W konferencji udział wzięło blisko 200 osób.
- 3) W konferencji, która odbyła się w Olsztynie 23 listopada 2022 r.pn. **„Profilaktyka uzależnień behawioralnych - możliwości i wyzwania”** uczestniczyło ok. 200 osób.
- 4) Zorganizowano w dniu 8 grudnia 2022 r. konferencję mającą na celu upowszechnianie „dobrych praktyk” w zakresie skutecznych metod przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Do udziału w konferencji zaproszono przedstawicieli instytucji i organizacji z województwa warmińsko-mazurskiego, zajmujących się pomocą osobom poszkodowanym w wyniku przemocy w rodzinie. Ponadto, udział w konferencji wzięły osoby zainteresowane problemem przemocy. Celem wydarzenia było także popularyzacja obchodów Dni Białej Wstążki, które są formą protestu przeciwko przemocy wobec kobiet. Konferencja została zorganizowana przy współudziale przedstawicieli i ekspertów z województwa. Marszałek Województwa uhonorował 2 mężczyzn działających na rzecz przeciwdziałania przemocy wobec kobiet odznaczeniem „Warmińsko-Mazurski kawaler Białej Wstążki 2022”.

10. Forum Pełnomocników Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Samorządy mają bardzo duży wpływ na rozwój sektora pozarządowego. Bardzo ważna jest jakość współpracy podejmowanej lokalnie z organizacjami pozarządowymi przez administrację publiczną. W celu wzmocnienia tej współpracy Samorząd Województwa organizuje Forum Pełnomocników Warmii i Mazur skupiając na spotkaniach o charakterze informacyjno-szkoleniowym osoby odpowiedzialne w JST za współpracę z organizacjami pozarządowymi.

Forum Pełnomocników odbyło się 14 października 2022 r. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele 16 powiatów. Łącznie w Forum wzięło udział 40 osób. Podczas spotkania przeprowadzono szkolenie z "Kompetencji edukacji międzykulturowej w procesie integracji

uchodźców ze społecznością lokalną". W trakcie Forum przekazano również informacje z prac Konwentu Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego oraz Projektu „Kuznia ekspertów”, a także o FabLab w Olsztynie - pracowni nowych technologii Stowarzyszenia ROBISZ TO, powołaniu Młodzieżowego Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, projektach na rzecz młodzieży, planowanym wsparciu dla NGO z EFS+ w nowym okresie programowania 2021-2027 i rozwoju wolontariatu w regionie.

Podsumowanie

Po pandemii COVID-19 rok 2022 to rok kolejnego globalnego kryzysu, który zmienił nasze dotychczasowe funkcjonowanie. Związane było to z napaścią Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, której konsekwencją był napływ uchodźców wojennych do naszego kraju. Zdeterminowało to funkcjonowanie naszego społeczeństwa w kierunku organizacji pomocy uchodźcom. W proces ten znacząco zaangażowały się organizacje pozarządowe współpracując również w tym zakresie z samorządem województwa, m.in. przy organizacji zbiórek i przekazie darów potrzebującym.

W roku 2022 współpraca Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi przebiegała w 17 priorytetach tematycznych oraz w każdym z 3 obszarów współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych, tj.:

- 1) w zakresie tworzenia polityk publicznych
- 2) w zakresie realizacji zadań publicznych
- 3) w zakresie infrastruktury współpracy, tworzenia warunków do społecznej aktywności

W roku 2022 w Samorządzie funkcjonowały **62 zespoły** opiniodawczo-doradcze/grupy robocze, w składzie których **26,6%** stanowili członkowie organizacji pozarządowych (odsetek porównywalny do roku poprzedniego). Organizacje mogły uczestniczyć w **12 konsultacjach** dokumentów wojewódzkich, jednak w tej formie współpracy odnotować należy niewielkie zaangażowanie podmiotów obywatelskich.

W roku 2022 przekazano dotacje na realizację zadań publicznych Samorządu Województwa w wysokości o prawie 0,5 mln zł wyższej niż w roku 2021, tj.: **5 833 962 zł.** (wliczając zadania z zakresu promocji województwa jest to ponad 6 mln zł). Z zakresu pożytku publicznego **zawarto łącznie 310 umów** (o 50 więcej niż w roku 2021). Organizacje złożyły łącznie **618 ofert**. Dotacje stanowiły **46% wartości** zrealizowanych przez NGO zadań publicznych.

W realizacji zadań zleconych wzięło udział łącznie **ok. 2 057 wolontariuszy** (w 2021 r. było **2 515** wolontariuszy). **Praca społeczna stanowiła 13,4% wartości** zrealizowanych zadań.

Organizacje współpracowały przy realizacji zadań z **1 169 partnerami** (innymi organizacjami, samorządami, instytucjami, przedsiębiorcami – znaczne zwiększenie w stosunku do 2021 r. o 673 podmioty).

Z budżetu Województwa oraz środków PFRON dofinansowano również funkcjonowanie Zakładów Aktywności Zawodowej prowadzonych przez 6 NGO łączną kwotą **5 568 397,36 zł** oraz

roboty budowlane jednego obiektu prowadzonego przez NGO, służącego rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami, w wysokości **135 000 zł**.

Inicjatywy organizacji pozarządowych, ważne dla rozwoju województwa, Marszałek Województwa obejmuje patronatem honorowym. Bardzo często na regionalnej stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego zamieszczane były również informacje o wydarzeniach realizowanych przez organizacje pozarządowe w roku 2022.

Działania podejmowane przez organizacje pozarządowe w ramach dofinansowanych zadań czy współpracy z samorządem są jednym ze sposobów realizacji zadań własnych Samorządu Województwa w różnych obszarach pożytku publicznego. Obecność organizacji pozarządowych przyczynia się do podniesienia jakości zadań i wzbogacenia oferty Województwa kierowanej do mieszkańców oraz gości podczas różnorodnych wydarzeń.

Należy zatem w dalszym ciągu wzmacniać i rozwijać współpracę samorządu z podmiotami trzeciego sektora na rzecz pełniejszego rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego, przede wszystkim w obszarze aktywności jego mieszkańców w różnych obszarach życia społecznego. Ważnym kierunkiem rozwoju powinno być również wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych szczególnie w kierunku projektowania działalności, opracowywania ofert konkursowych, pozyskiwania środków na działalność z różnych źródeł, a także współpracy z partnerami gospodarczymi.

Olsztyn, kwiecień 2023 r.